

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32.—, polletno
din 16.—, četrtno din 9.—, ino-
zemstvo din 64.—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000.—, pol strani din 1000.—,
četrtni strani din 500.—, 1/8 strani
din 250.—, 1/16 strani din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda din 1.—

Državotvorna prosveta

Prosveta je srečotvorna za človeka. Škof Slomšek je to veliko resnico izpovedal na svoj poljuden in izrazit način z znanim izrekom: »Zlat nauk več velja kot zlat denar.« Zlato, pravo srečo prinaša prosveta poedincu in po poedincih vsemu narodu in državi. Pravo bogastvo človeka je tisto, ki ga ne razje rja, ki ga ne ugonobijo molji in ki ga tudi roparji ne morejo uropati, to je bogastvo duše, zakladi duha in srca. In v tem je tudi pravo, neminljivo in ne-ugrabljivo bogastvo naroda. Tak narod nikdar ne osiromaši, ne oslabi, ne izhira, ne izgine, ne propade.

Tako je prava prosveta najučinkovitejše državotvorna. Država je zasnovana v dušah državljanov. Te podlage ne more nič nadomestiti, tudi sila ne, ki jo nekateri do-
ločajo kot življenjski element države. Narodno in državno zavest pa vzbuja, goji, krepi in ohranja prosveta. Naša krščanska in slovenska prosveta je gojila in goji slovenstvo in jugoslovanstvo, torej prav to, kar je moralna podlaga naše države, njenega obstoja in napredka.

Kako odlične uspehe je naše prosvetno delo rodilo med našim ljudstvom, je dokazal mednarodni mladinski tabor zadnje dni junija v Ljubljani. Naša mladina je dokumentirala pred knežjim zastopnikom naše velespoštovane vladarske rodbine, pred predsednikom in drugimi člani vlade, pred vrhovnimi predstavniki parlamenta in pred zastopniki zunanjega sveta svojo narodno zavest in svojo veliko ljubezen do naše skupne domovine Jugoslavije. Težko bo na kateri prireditvi izmed vseh tistih, ki se bodo vršile ob dvajsetletnici naše države, ta čista ljubezen in to požrtvovalno navdušenje prišlo do tako lepega in zmagovitega izraza, kot se je to zgodilo na ljubljanskem taboru.

To je žetev naše prosvete. Obilnost te žetve je najboljša nagrada za vse naše prosvetne trude, žrtve in napore. Kakovost te žetve, ki je naša priznanje pri najvišjih činiteljih naše države, pa je hkratu najboljša zadoščenje naši prosvetni organizaciji za vse laži in vsa natančevanja, ki so jih naši sovražniki v svoji sebičnosti in oblastoželnosti, z vso hudobnostjo nagromadili na njo, hoteč jo popolnoma uničiti. Dr. Žitko je 29. junija na stadionu v Ljubljani izjavil: »Slovenska mladina — to smo mi!« In še več je res. Slovensko ljudstvo — to smo mi! Glavna opora, ki se na njo opira tvorba naše države v naši domovini — to smo mi!

Narodni tabor pri Sv. Trojici v Slov. goricah

V nedeljo, dne 10. julija, bo velik narodni tabor pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah, za katerega vlada veliko zanimanje po vseh Slovenskih goricah in tudi po sosednjih krajih. Na tabor pride voditelj slovenskega ljudstva notranji minister dr. Anton Korošec. Poleg njega bodo nastopili še drugi govorniki. Začetek ob četrtna enajst predpoldne s pridigo in sv. mašo pred cer-

kvijo. Ob 11. uri se bo začelo zborovanje. — Slovenci, pridite, da izpovemo s svojim voditeljem svoja načela in svojo zvestobo naši državi Jugoslaviji! Pridite možje in žene, pokažite svetu, čigave so in ostanejo Slovenske gorice, lepo Mursko in Dravsko polje! Fantje in dekleta, postavite najštevilnejše, najčilejše in najnavdušenejše čete!

Varčujmo!

Preteklo soboto, na praznik Marijinega obiskovanja, se je obhajal mednarodni praznik združništva. Prav posebno se je ta dan širom sveta priporočalo varčevanje. Varčevanje je krepost, ki je za njo potrebna vzgoja, predvsem samovzgoja. Človek si mora z močno voljo uravnati svoje potrebe sam, ne pa, da ga potrebe zvabijo in omamijo. Iz posameznikov naj postane varčna družina, organizacija in

narod. Omejiti se morajo izdatki za alkohol. Z varčevanjem se dobijo sredstva za gradnjo bolnišnic, šol, cest in gospodarskih naprav. Z varčevanjem se postavi na trdna tla narodno gospodarstvo, da ne postane povse odvisno od tujega kapitala. Na delo za нравni, kulturni in gospodarski procvit naroda, na delo za propagando k varčnosti!

Preprečen napad na Hankov

Japonci so se hoteli polastiti kitajske prestolice mesta Hankov s pomočjo bojnih in prevoznih ladij po reki Jangceki-
jang. Kljub povodnji so se Japonci poimenovani reki približali Hankovu na 150 kilometrov. Z največjimi žrtvami in po hudih bojih so po reki prodirajoče japonske čete odstranile dva velika jezera, katera so Kitajci zgradili v obrambo Hankova. Japonci so že bili v mestu Matuga. Časopis je že pisalo, da bodo Japonci vsak čas zasedli Hankov. V zadnjem hipu pa so preprečili japonske osvojitvene načrte Kitajci s tem, da so pognali v zrak zadnja obrabna nasipa. Ogromne količine vode re-

ke Jangcekijang so se razlile v dolino med reko in velikimi jezери. Japonske divizije, katere so bile izkrcane za napad na Hankov, bodo zalite od valov, ako se ne bodo pravočasno umaknile. Večina vode reke Jangcekijang se po razrušenju nasipov izliva v jezera in se stalno zmanjšuje stanje vode v reki sami, po kateri so plule japonske bojne in prevozne ladje proti Hankovu. Te ladje so že obtičale v pre-
nizki vodi in so najlepši cilj za kitajska letala. Položaj Japoncev pri prodiranju proti Hankovu je na reki in na suhem naravnost okupen in ne obeta nobenega izhoda.

Poplave in nova vojna nevarnost

Pisali smo že parkrat o strašnih poplavah po osrednji Kitajski, katere povzročata Modra reka (Jangcekijang) in Rumena reka (Hoangho). V teku 2000 let je na Kitajskem vladala 1800 krat lakota zaradi povodnji Rumene reke. Rumena reka prestopi svoje bregove vsakih 80 let, vsakih 180 let pa sploh spremeni svoj tok. Kitajski zgodovinpisci pišejo, da je Rumena reka v teku 2500 let devetkrat spremenila svojo strugo, tako da se je v teku teh let izlivala v Tiho morje na devet različnih krajih. Umetno uničenje jezov pa se je izvršilo po premišljenem načrtu samo enkrat, to je pred 300 leti, ko je vojska vladarske hiše Ming uničila jezove Rumene reke okoli mesta Hajfeng, katerega so oblegali uporniki. Uporniki so zbežali, toda pol milijona Kitajcev je utonilo. Pogubne posledice tega dejstva se bodo po-

kazale v polnosti šele v teku prihodnjih dveh mesecev. Reka bo poplavlila vso ogromno planjavo tja do Pekinga ter bo stala življenje najmanj 300.000 do 400.000 ljudi, dočim jih bo ravno toliko umrlo od lakote in bolezni. — Najvažnejša bojna dejanja pa se sedaj sploh ne godijo v srednjem Kitaju, marveč na jugu, kjer so Japonci zbrali ob obali otoka Hajnan okoli 100 bojnih ladij ter se pripravljajo, da otok zasedejo. Ker pa je otok Hajnan ogromnega pomena za varnost francoske Indokine, pa tudi za angleški Honkong, je Francija zbrala v teh vodah 16 bojnih ladij, katerim se je pridružila angleška matična ladja s 30 bojnimi letali na krovu. Ne ve se, kaj bi nastalo, če bi Japonci začeli zares izkrcavati svoje moštvo pod zaščito brodogoja, katerega imajo zbranega pri Hajnanu.

Iz raznih držav

Razno iz Ostmarke (Avstrije). Komisar za Ostmarko Jožef Bürckel je izjavil, da bodo bivšega kanclerja Schuschnigga postavili pred sodišče zaradi smrtnih obsodb nad 13 nacionalnimi socialisti o priliki upora leta 1934. Sodišče ga bo sodilo tudi zaradi 30 smrtnih obsodb nad nacionalnimi socialisti, ki so jih takrat izrekla avstrijska sodišča, a jim je sledila pomilostitev v zaporno kazen. — Za Ostmarko je izdana uredba, ki uvaja prilagoditev glede praznovanja cerkvenih praznikov razmeram v stari Nemčiji. Po tej novi uredbi so delali na Petrovo po Ostmarki po vseh podjetjih, uradih in v javnih upravah proti plačilu navadnega delovnega dneva. — Stara rajhovska država je prevzela pod imenom

»Herman Göring tovarne« jeklarne na Zg. Štajerskem, tovarne za vagone v Semmeringu in bivšo avstrijsko avtomobilsko industrijo. Göringova podjetja so dobila v Ostmarki monopol na obdelovanje železa. — Izdana je naredba, po kateri morajo biti nameščenci judovske krvi odpušteni v obratih, kateri so last judov. Judje smejo biti zaposleni samo v izrednih primerih in le s posebnim dovoljenjem oblasti. — Uradno poročilo iz Ostmarke zanika v časopisju in po radiu vse vesti, ki so prodrle v svet in ki opisujejo veliko nezadovoljnost z novimi hitlerjanskimi razmerami na ozemlju poveljne Avstrije. Uradno je potrjeno, da za nezadovoljnost v Ostmarki ni nobenega vzroka...

Novice iz španske državljanske vojne

Kdo bo plačal stroške za umik prostovoljcev?

Poročali smo že, da se je v londonskem odboru za nevmešavanje v španske zadeve Rusija postavila na stališče, da ne plača njej pripadajočega dela za kritje stroškov za umik tujih prostovoljcev iz Španije. Ožji odbor za nevmešavanje se je zedinil, da prevzamejo namesto Rusije Anglija, Francija, Nemčija in Italija po eno petino stroškov za umik prostovoljcev, ki bodo znašali skupno 1.5 milijona funtov šterlingov in za obnovljeno organizacijo nadzorstva na španskih mejah ter morju. Zastopniki zgoraj naštetih štirih velesil so izjavili, da

prevzamejo tudi po eno četrtino ostanka ruske petine. V Londonu je bilo sklenjeno, da bo plačala vsaka država po eno četrtino pripadajočega ji dela v najkrajšem času, da se bo odprema prostovoljcev pospešila.

Velika ofenziva nacionalistov

Francova generala Aranda in Garcia sta pričela s svojimi silami veliko ofenzivo v odseku Onda Veehi. Napadaleci so prodrli do Artune in obkrožili utrjene postojanke, katere so si izbrali rdeči kot obrambno crto. Nacionalisti so zajeli zelo veliko ujetnikov in vojnega materiala. S to zmago je Francu olajšan pohod do morja zahodno od ceste Tarragona—Valencija.

Japonsko-kitajska vojna

Poplava zaokrenila Japonce na drugo pot

Doslej smo poročali o strahotah poplave Rumene reke, ki se je razlila radi neprestanega deževja in porušenja obrambnih nasipov. V zadnjih dneh so narasli radi naličev pritoki reke Jangce in tudi reka sama. Povrh pa so še Kitajci 28. junija porušili obrambni nasip ob Velikem prekopu, 100 km severozahodno od Nankinga. Nastala je ogromna poplava, ki je uničila 5000 kvadr. kilometrov obdelane zemlje. Japonci so se morale z vso naglico umakniti. Poplava je zajela njihove postojanke in uničila skladišča vojnih potrebščin in živil.

Japonci so hoteli nad novo kitajsko prestolico Hankov za vsako ceno po reki Jangce. Radi poplave že uvideva japonsko vrhovno poveljstvo, da bo moralo opustiti prodiranje z ladjami po vodi.

Tudi vzdolž lunghajske železnice ne morejo Japonci nikamor, dokler ne pade in se ne odteče vodovje Rumene reke.

Ker je Japoncem onemogočen pohod nad Hankov iz omenjenih dveh strani, ga hočejo izvesti preko Nančanga, glavnega mesta pokrajine Kiangsi. Japonska vojska se pomika proti provinci Kiangsi in Nančang že bombardirajo japonska letala. Če se posreči Japoncem zavzetje Nančanga, bodo imeli odprto pot do važnega križišča Čang-

ši. S tem bi bila presekana proga Hankov-Kanton in onemogočen Kitajcem vsak dovoz iz južnih pokrajin.

Nadaljnje priprave za napad na Kanton

Japonci nadaljujejo z izkrcavanjem vojaštva na jugu z namenom, da bi z bombami iz zraka razrahljali Kanton zavzeli s pehoto. Japonske vojne ladje in letala so omogočila izkrcanje japonskih čet vzdolž pokrajine Kvantung. Japonske čete so se doslej izkrcale v okolici Jiupinga in Svato-va. Po izkrcanju vojaštva se je japonsko brodoge razdelilo. En del križari vzdolž Kvantunga, večji pa je odplul proti Hajnanu.

Japonska udarjena od poplav

Bič povodnji udaril po Japoncih samo na kitajskem ozemlju, ampak tudi doma na Japonskem. Južne in jugovzhodne japonske pokrajine so obiskali v zadnjem času silni viharji in poplave. Reke in hudourniki so prestopili bregove in so se razlili po ogromnih riževih nasadih in uničili žetev. Nad sto tisoč kmečkih hiš so porušile poplave. Po od povodnji prizadetih krajih so razdrte žel. proge ter ceste in razdejane brzojavne in telefonske naprave. Celo vsa predmestja prestolice Tokio so bila pod vodo. Števila smrtnih človeških žrtev še ni bilo mogoče ugotoviti.

Po katoliškem svetu

Sv. Hema. Na praznik sv. Petra in Pavla je preteklo 893 let od smrti božje služab-

nice Heme, ki je umrla 29. junija 1045 v ženskem samostanu v Krki na Koroškem.

Letos so se vršile 29. junija velike slovenosti v Marijini cerkvi v Krki, kjer počiva Hemino truplo, in že tudi prejšnja dva dneva v Celovcu. Stara želja koroškega ljudstva se je izpolnila: blažena Hema je bila od papeža proglašena za svetnico. Naš list je bil prvi, ki je vest o nameravani proglašitvi, katero je prevzel iz inozemskih listov, objavil slovenskemu ljudstvu. V svoji številki z dne 19. januarja 1938 smo poročali, da je papež Pij XI. naročil 5. januarja prefektu kongregacije sv. obredov kardinalu Laurentiju, naj se izdela in izda odlok o svetništvu blažene Heme. To se je sedaj zgodilo. S tem je izpolnjena večstoletna želja vernikov, zlasti slovenskega ljudstva na Koroškem, Štajerskem in Kranjskem. Sveta Hema je brez dvoma bila slovenskega rodu. Rojena je bila okoli leta 970 na gradu v Pilštanju na Slovenskem Štajerskem. Njen ded je bil Slovenec Svetopolk, ki je imel obsežna posestva na Koroškem in Štajerskem. Tudi Hemin mož koroški grof Viljem je bil slovenskega pokolenja, saj je njegov ded bil slovenski plemič Valjhun. S proglasitvijo za svetnico se bo Hemino čestčenje med našim narodom, katero se je začelo takoj po njeni smrti, povečalo in razširilo. Naše ljudstvo je srečno, da je s cerkveno proglasitvijo dobilo v nebesih svetnico — zaščitnico svojega rodu. Lik te pobožne device, žene in matere, ki je svoja leta končala kot redovnica v samostanu v Krki, katerega je sama ustanovila, da je vse svoje življenje družila notranjo svetost z aktivnim krščanstvom in najširokopoteznejšo dobrodelnostjo, bo na novo zaživel pred očmi katoliških vernikov in posebej slovenskega ljudstva. Sv. Hema, prosi za naše ljudstvo!

Zoper framasone. Poljska je začela odločen boj zoper framasonstvo. V našem listu smo objavili pastirsko pismo poljskih škofov zoper framasonstvo in svobodomiseltstvo ter napravili iz njega potrebne zaključke za naše razmere, ki so poljskim podobne. Naposled je tudi državna oblast na Poljskem uvidela potrebo energične akcije zoper svobodno zidarstvo (framasonstvo), ki je nevarno in škodljivo ne samo veri in cerkvi, marveč tudi narodu in državi. V poljskem parlamentu je predložen zakonski načrt zoper framasonske lože. V njem je predvidena kazen do petih let za izvrševanje framasonske delavnosti. Kazni so podvrženi tudi poljski državljani v inozemstvu, ki so člani framasonskih lož, in to tudi v primeru, da je v inozemstvu včlanjenje v framasonske lože dovoljeno. Predvidene so kazni tudi za tiste, ki pospešujejo framasonstvo. Kdor tem kaznim zapade, izgubi pravico na državno pokojnino. Ako bi se povsod energično postopalo zoper framasonstvo in laži-svobodomiseltstvo, bi kmalu izginila ta najnevarnejša ljujka z njiv duhovnega življenja, ki bi hkratu dobile najmočnejšo ograjo zoper kulturi in državi nevarni komunizem.

Proti nemoralni književnosti. Ogromno je zlo, ki ga povzročajo slabe knjige in nekrščanski časniki med ljudstvom, posebej med mladino. Zoper tak duševni strup je edino sredstvo samoobramba ljudstva. Država se sicer bori zoper širjenje telesnih kužnih bolezni, zoper duševno kugo, ki je nevarnejša kot telesna, pa ne stori, kar bi mogla in tudi morala. Zato si mora ljudstvo samo pomagati. To prepričanje je ro-

dilo v Zedinjenih državah Severne Amerike prav lepe uspehe v borbi zoper nemoralni film. Zedinjenim državam je sledila njihova severna sosedica: država Kanada. Ustanovila se je Zveza za moralno književnost, kateri pristopajo v velikem številu katoličani in protestantje. Več sto tisoč se je že včlanilo v to Zvezo. Vpliv Zveze se kaže na državno oblast, ki je končno prepovedala izhajanje nemoralnega lista »Chic«, in na lastnike tiskarn, knjigarn in prodajalce knjig ter listov. Tudi pri nas bi bila potrebna takšna Zveza za moralno književnost.

Cerkev presv. Rešnjega Telesa v Mariboru. Ustanovila se je v Mariboru »Evharistična družba«, ki hoče podpirati z duhovnimi darovi in s članarino zidanje cerkve presv. Rešnjega Telesa v Mariboru, kjer se bo posebej molilo za ohranitev vere in za

uspeh Katoliške akcije. Za člane — žive in umrle — te družbe se opravlja vsako nedeljo sv. maša in vsak četrtek zvečer se moli zanje pred Najsvetejšim. Redni člani prispevajo mesečno 2 din, podporni 10 din mesečno, ustanovni pa enkrat za vselej 250 din. Prva cerkev na Slovenskem bo to, ki bo posvečena presv. Rešnjemu Telesu. V spomin nam hoče klicati ta cerkev: Ne pozablajmo, da ima vse naše slovensko katoliško delo tem večjo vrednost, čim bolj smo strnjeni okrog presv. Evharistije. Zato vabimo vse dobre Slovence: pristopite k »Evharistični družbi« in pomagajte tako utrditi kraljestvo Kristusovo na Slovenskem, zlasti med najpotrebnejšimi. Pristopite v obilnem številu! Javite se ali pri domačem župnijskem uradu ali pa naravnost na naslov: Vodstvo Evharistične družbe, Maribor, Magdalenska 61.

svečenje 17 bogoslovcev. Ti so gospodje: Breznik Alojzij, doma od Sv. Benedikta v Slov. goricah, nova maša 31. julija, govornik g. kaplan Anton Bošte; Čergulj Štefan, Murska Sobota, 17. julija, govornik g. kaplan Gregor Janez; Dogša Dušan, Središče, 31. julija, govornik p. Gabriel Planinšek; Feguš Alojzij, Sv. Mariko niže Ptuja, 24. julija, govornik g. kaplan Feguš Ignacij; Györköš Štefan, Murska Sobota, 10. julija, govornik g. kaplan Škraban Janko; Jelen Martin, Sv. Pavel pri Preboldu, 17. julija, govornik g. stolni dekan dr. Fr. Cukala; Klančnik Erno, Vojnik, 10. julija, govornik g. župnik Fr. Urleb; Kores Janez, Maribor, 24. julija, govornik g. stolni dekan dr. Cukala; Ludovik Lajnsček, Murska Sobota, 24. julija, govornik g. kaplan Rajner Janez; Mihelič Jože, Maribor, 10. julija; Škerjanc Jože, Sv. Pavel pri Preboldu, 10. julija, govornik g. župnik Matija Škrjanc; Vrhovšek Simon, Sv. Jernej pri Ločah, 17. julija, govornik g. kaplan Tine Štefancioza; Jakopina Alojzij, Buče, 24. julija, govornik g. Januš Golec; Pikel Adolf, Gotovlje, dne 17. julija, govornik g. kaplan Vilko Videčnik; Šmirmaul Alojzij, Jarenina, dne 10. julija, govornik g. katehet Šparl Avgust; Štancer Avgust, Šmarje pri Jelšah, 10. julija, govornik g. msgr. Ivan Vreže; Verbnjak Alojzij, Polzela, 10. julija, govornik g. kaplan Franc Kač.

Obsootlški prosv. tabor pri Sv. Petru pod Sv. gorami

Pod pokroviteljstvom g. ministra dr. Mihe Kreka se vrši dne 17. julija velik prosvetni tabor v Sv. Petru pod Sv. gorami. To bo praznik, kakršnega obsootlški kraji še niso doživeli.

Na predvečer bodo po vsej obsootlški dolini goreli kresovi. Da dan tabora, 17. julija, bo ob osmih sprejem gostov (na križišču cest pri Štadlerju) in sprevod k službi božji na letnem telovadišču. Sprevod bodo tvorili: konjenica, kolesarji, godba, zastave, člani v krogih, članice v krogih, mladci, mladenke, narodne noše, mošje in fantje, žene in dekleta po župnijskih skupinah, vozovi.

Ob devetih bo blagoslovitev prapora fantovskega odseka Sv. Peter pod Sv. gorami. Blagoslovitev bo izvršil prevzvišeni g. škof dr. Ivan Tomažič. Praporu bo kumoval ban dravske banovine g. dr. Marko Natlačen.

Ob 9.30 bo sveta maša in cerkveni govor

prevzvišnega g. škofa. Med sveto mašo ljudsko petje ob spremljavi godbe.

Po sv. maši bo prosvetno zborovanje. Govorila bosta: g. prof. Bitenc iz Celja in g. dr. Humer iz Konjic.

Ob štirih popoldne bo javni telovadni nastop fantovskih odsekov in dekliških krožkov. Pri celodnevni prireditvi bo sodelovala polnoštevilna godba iz Konjic. Tabor in telovadni nastop bosta v vsakem vremenu.

Taborni znak bo moral imeti vsak, kdor bo hotel iti na telovadišče ali v sprevod. Znak stane 2 din in ga je vidno nositi.

Vstopnina k popoldanskemu telovadnemu nastopu: sedeži po 8 in 6 din, stojišča po 3 din.

Vse, kar čuti s pravo ljudsko prosveto, ta dan v Sv. Peter pod Sv. gorami! Vabimo še posebej konjenike, kolesarje ter narodne noše. — Bog živi!

Novice

Osebnosti

Zdravnik-skladatelj umrl. V ljubljanskem Leonišču je preminul na Petrovo v noči g. dr. Anton Schwab, višji upokojeni zdravstveni svetnik v Celju in znameniti slovenski skladatelj, ki je obhajal letos januarja 70 letnico. Rajni se je rodil 7. januarja 1868 v Št. Pavlu pri Preboldu. Gimnazijo je obiskoval v Celju. Na graškem vseučilišču je bil proglašen za doktorja zdravilstva leta 1897. Okrožni zdravnik je bil na Vrskem, od koder se je preselil v Celje, kjer je bil zobozdravnik in je ob prevratu organiziral mestno zdravstveno službo. Leta 1922 je bil imenovan za okr. zdravstvenega referenta. Poleg zdravniške službe se je pečal g. doktor z muziko in je dosegel na tem polju velike uspehe. Uglasbil je več slovenskih pesmi nabožne in tudi druge vsebine, katere se veselijo priznanja med narodom in med strokovnjaki. Deloval je še tudi kot poljudni pisatelj svoje stroke in se z blagopokojnim dr. Krekom boril proti preobilnemu zavzivanju alkoholnih pijač. Zaslužnemu slovenskemu zdravniku in skladatelju ostani ohranjen časten in hvaležen spomin!

Dve odlični osebnosti, ki sta se srečali z Abrahamom v Mariboru. V minulem tednu je segel očaku Abrahamu v roke g. Ivan

Trpin, trgovec in lastnik tekstilnega bazarja v Vetrinjski ulici. Samostojno trgovino si je ustanovil v Mariboru leta 1921 in jo je povzdignil z leti z lastno pridnostjo, točnostjo v postrežbi in z dobrim blagom do velikega ugleda. Jubilant je darežljiv podpornik raznih društev in velik dobrotnik revežev. Pred leti je bil 30 birmancem s Kobanskega hoter ter je žrtvoval za revne hribovske otroke lepa darila. — Drugi Mariboru dobro znani pobratim Abrahamov je g. Tone Medved, banovinski višji inšpektor na Vinarski šoli. Rodil se je v Ločni, občina Prečna pri Novem mestu. V Novem mestu je študiral gimnazijo, pravo pa na Dunaju. Pod staro Avstrijo je bil v službi pri kranjski deželni vladi. V Maribor je prišel, ko je bila osnovana oblastna samouprava in od tedaj je ostal zvest Štajercem. Jubilant je sicer preobložen z raznim računskim delom, a kljub temu sodeluje kot dober pevec že celo vrsto let pri stolnem cerkvenem pevskem zboru in pri pevskem društvu »Maribor« od ustanovitve. Krepkima, veselima in delavnima jubilentoma naše čestitke z željo, da bi dočakala še več jubilejev v zdravju in sreči!

Letošnji novomašniki lavantinske škofije. V nedeljo, 3. julija, je prevz. g. škof dr. Ivan Tomažič podelil sv. mašniško po-

Nesreče

Sreča v nesreči. Na Petrovo popoldne se je podala iz Studencev pri Mariboru družba 12 oseb v čolnu navzgor po Dravi proti Bresternici, kjer so se kopali ter pokrepčali v gostilni. Na povratu v Studence je zašel čoln pred tako zvanim kamnolomom na studenški strani v valove, ki so ga preobrtnili in je vseh 12 ljudi popadalo v Dravo. K sreči so znali vsi plavati, izvzemši malo deklico, katero pa so rešili dobri plavači, ki so tudi pomagali iz valov ženskam. Ob zaključku vožnje prisiljeno okopana družba je prestala obilo strahu, sicer pa se ni zgodilo nič hudega.

Kolesarska nesreča. Na Meljski cesti v Mariboru so se zlomile vilice na kolesu tekstilnemu delavcu Ivanu Zlahtič, ki je padel in je obležal nezavesten s počeno lobanjo.

Tkalski mojster hudo ponesrečil s kolesom. Štefan Vrenčur, 57 letni tkalski mojster s Tezna pri Mariboru, je zadel s kolesom na povratu proti Mariboru na ovinku pri Kamnici v občestno traverzo. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico s prebito lobanjo v globoki nezavesti.

Usodepoln padec s kolesa. Štefan Vrenčuša, 45 letni kolarski mojster iz Maribora, je padel v Radvanju tako nesrečno s kolesa, da je obležal nezavesten s pretresenimi možgani in z notranjimi poškodbami. Reševalni oddelček ga je prepeljal v mariborsko bolnišnico.

Huda poškodba vsled konjske brec. St. Škof, 19 letnega posestnikovega sina od Sv. Barbare v Slov. goricah, je konj brcnil v nogo in mu jo je zlomil dvakrat. Hudo poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Strašna nesreča otroka. V Rakovcu pri Sv. Tomažu v Slov. goricah je bil desetletni posestnikov sinko Franček Lukačič sam doma s triletnim bratcem. Starejši brat je imel opravke pri štedilniku in je prevrnil lonec vrele vode, katera se je razlila po na tleh igrajočem se otroku. Fantek je dobil tako hude opekline, da je le malo upanja na okrevanje.

Žrtev strele. Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je v torek pred praznikom sv. Petra in Pavla ob pripravljajoči se nevihti parkrat zagrmelo, a na polju je obležala kot žrtev strele 38 letna Marija Planjšek, ki je z materjo hitela z njive domov. Tovarišice družbenice so ji priredile lep pogreb. Naj počiva v miru božjem!

Čudna pota strele. V Slovenski gorici onkraj Radgone na nemškem ozemlju je udarila strela med neurjem v dimnik hiše Alojza Žitnik. Iz dimnika je švigala sem ter tja po kuhinji, nato pa skozi vrata in v štedilnik, kjer je zanel požar, ki se je razširil na vse gospodarsko poslopje. Ker je bilo poslopje zidano, so zgoreli samo leseni deli in znaša škoda 30.000 din. Strela ni napravila v kuhinji nobene škode. Med udarom in šviganjem strele so bili domači v hiši in ni bil nihče poškodovan. Od vseh strani na pomoč pribirali gasilci so preprečili, da ni šla vsa vas, v kateri so naseljeni Slovenci.

Strela ubila starko na travniku. V Čretu pri Celju je sušila Vrhovšekova družina seno na travniku pri mestnem pokopališču in naenkrat se je razpotegnila nevihta ter je strela ubila 73 letno Apolonijo Mikše, vdovo po tovarniškem delavcu, ki je pomagala pri spravljanju sena. Ženo posestnika Vrhovškega je udar strele samo omamila.

Avto hudo poškodoval kolesarja. Ludovik Užmah, 18 letni mesarski pomočnik, se je pripeljal na kolesu po cesti skozi Laško. V istem trenutku je spravljal mehanik S. Pepel osebni avto iz garaže. Po nesreči in vsled zmede radi preneglega zaviranja je zadel avto s tako silo v kolesarja in ga potisnil ob škarko, da je kolo popolnoma zdrobilo. Užmahu pa je strlo desno nogo in se je zgrudil nezavesten.

Dva utonila en dan v Savi. Na Petrovo se je podal pri Krškem v Savo med druge kopalce Martin Šoln, trgovski pomočnik. Zašel je na globoko in ker ni znal plavati, je utonil. Skoro istočasno se je prišel kopat v Savo iz Žejn v župniji Sv. Duh I. Kerin. Tudi ta je utonil, ker ni znal plavati.

Huda prometna nesreča vsled zrušenja mosta. Na cesti od Vrhlike preko Čabra na Sušak vrši avtobusno podjetje g. Štirna promet s težkimi tovarnimi avtomobili. Štirnov šofer Vinko Podgoršek je vozil zadnje dni s Sušaka cement. Na tovarni avto sta sedla na cementne vreče logaški po-

sestnik, mesar in krčmar Tavčar ter trgovec Čop iz Čabra. Pri vasi Klešče, kakih 9 km od Čabra, pa se je vdrl most pod pretežno naloženim avtomobilom in avto se je prevrnil v globino. Tavčar in Čop sta bila na mestu mrtva, šofer, kateri je bil v kabini, je dobil hujše poškodbe.

Z raznimi poškodbami v bolnišnico. V Sp. Dupleku pri Mariboru je padel 12 letni mesarjev sin Mirko Kolarič z bukve in si je zlomil desno nogo. — Pri Sv. Ani v Sl. goricah je padel s češnje 20 letni hlapec Ludovik Mlinarič in se je hudo poškodoval na znotraj. — Marija Pihler, 50 letna posestnica pri Sv. Rupertu v Slov. goricah, se je pri padcu z drevesa hudo poškodovala na glavi in si je zlomila roko. — Pravkar imenovani poškodovanci so se zatekli v mariborsko bolnišnico. — Med Brezjem in Pobrežjem pri Mariboru je zadel 40 letni prevoznik Rudolf Horvat s Pobrežja z motornim kolesom v kamen in so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico z razbito lobanjo in s hudimi notranjimi poškodbami ter v nezvesti. — V tovarni Rüdger v Hočah pri Mariboru je pri dviganju pragov z žerjavom zadel težek prag delavca Ivana Debenjaka iz Hotinje vasi na glavo. Debenjak je obležal v krvi s strto lobanjo. Reševalci so ga prepeljali v zelo resnem stanju v mariborsko bolnišnico. — V Klokočevniku pri Ločah si je 30 let stara dninarica Katarina Stramšakova pri padcu zlomila desno nogo pod kolonom, v Sržovici pri Ponikvi pa si je zlomila 50 letna posestnikova žena Barbara Podkrajškova levo nogo v kolku. — V okolici Pristave si je 36 letna kočarjeva žena Barbara Vahnova pri padcu zlomila desno nogo v kolku. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnišnici.

Razne požarne nesreče. V Pivoli v župniji Hoče pri Mariboru je uničil ogenj posestniku Francu Visočniku 30.000 din vredno domačijo. Radi pomanjkanja vode so gasilci omejili ogenj na goreči poslopji, iz katerih so rešili nekaj pohištva in živine. — V Bišečkem vrhu pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah je zgorelo posestniku Antonu Kramberger 40.000 din vredno gospodarsko poslopje in z njim vred šest svinj. Ogenj so povzročili pri peči se igrajoči otroci. — V Libeličah pri Dravogradu je vpepelil ogenj 40.000 din vredno domačijo posestniku Rudolfu Mlačniku. — Na Jablani pri Zagorju ob Savi je zgorela precejšnja gozdna parcela in več kubikov za zagorski rudnik pripravljenega lesa. — Nevaren požar se je pojavil na Petrovo popoldne v Pečekah pri Makolah. Goreti je začelo leseno gospodarsko poslopje posestnika Antona Krapšeta. Vnelo se je že bilo tudi pri sosedu Goricanu s slamo krito gospodarsko in stanovanjsko poslopje. Gasilci so z največjim naporom omejili požarno nesrečo na prvo poslopje, v katerem se je bil pojavil rdeči petelin. Zadnjo požarno nevarnost je odstranila gasilska četa iz Poljčan.

Razne novice

Mariborčani na tabor pri Sv. Trojici! Za narodni tabor pri Sv. Trojici v Slov. goricah v nedeljo, 10. julija, vozijo avtobusi ob 7 zjutraj izpred Zadržne gospodarske banke in se vračajo ob 15 nazaj. Cena vožnji tja in nazaj 26 din. Kdor se hoče peljati, naj založi znesek 26 din v tajništvo JRZ, Loška 10, čimprej, ker je mnogo prijav. Skupine kolesarjev pa se

naj javijo vsaj do 8. julija. Na taboru bodo govorili: minister dr. Anton Korošec, senator dr. Schaubach, dr. Hohnjec, Geratič in drugi. Tabor bo ob vsakem vremenu. Sv. maša na prostem. Sodelujejo godbe in pevski zbori.

Znatne olajšave za naše dvolastnike. Finančni minister je podpisal sklep, da so naši dvolastniki na meji proti Nemčiji in Mažarski prosti plačevanja carine in drugih obmejnih davščin pri uvozu pridelkov s svojih zemljišč v našo državo.

30 letni jubilej orlovske himne. Letos avgusta bo obhajala orlovska himna 30 letnico. Zložena je bila štiriglasno za harmonij ali klavir od Vinka Vodopivca v počastitev prvemu orlovskemu odseku v Mirni pri Gorici na Goriškem. Prvič jo je igrala vojaška godba 47. pešpolka zadnje nedelje avgusta 1908 ob priliki prvega orlovskega nastopa.

Še vedno zagonetka. V Selnici ob Dravi je naplavila Drava neznanko, katero so sodno raztelesili. Zdravnik je ugotovil na glavi dva smrtonosna udarca, o katerih pa komisija ni mogla ugotoviti, ali se je udarila neznanka s skokom v reko, ali pa je bila z udarci omamljena in nato vržena v Dravo.

Krajevna organizacija legije koroških borcev v Slovenjem gradu priredi 10. julija tabor na Uršlji gori, to je na obmejni postojanki in bivšem najvažnejšem vojaškem opazovališču iz časa koroških bojev. Na tabor se vabijo vse krajevne organizacije LKB, posebno pa sosedne, to je Šoštanj, Guštanj in Mežica in prijatelji borcev. Odhod iz Slovenjega Gradca 9. julija ob 14. Za člane, ki jim je pot prenaporna, bo na razpolago avto do Plešivca po zmerni ceni, od koder je še uro hoda na goro. Vsi, ki se želijo peljati, naj to pravočasno javijo.

Novo postajališče. Železniška proga Grobelno-Rogatec je dobila po dolgovoznih prošnjah s 3. julijem v Štranju novo postajališče, ki odgovarja potrebam, odkar je zgrajena nova cesta iz Belega proti Zibiki in Pristavi.

Stoletnik v sprevodu pri ljubljanskih mladinskih dnevih. V sprevodu belokranjskih svatov pri ljubljanskih mladinskih dnevih je vzbujal največjo pozornost še krepki in veseli Janez Belič iz Črnomlja, kateremu manjka le nekaj dni, da bo dopolnil sto let.

Po daljšem zasledovanju ustreljen medved. Po Menini planini nad Kamnikom se je klatil že dalje časa ovcam nevaren medved. Okrajno načelstvo je razpisalo na njegovo glavo tisoč dinarjev nagrade. Zadnjega junija je uspelo trem lovcem ob štirih zjutraj, da so zajeli mrcino na Velikem vrhu in so ga ustrelili na razdaljo 60 korakov. Ustreljenega medveda, ki je tehtal 205 kg, so privlekli v Kamnik.

Posnemajte! Namesto venca na grob pokojnega gostilničarja Rudolfa Gračner so darovali hišni gospodar g. Gajšek in so stanovanjci 150 din za novo cerkev presv. Rešnjega Telesa v Mariboru. Bog plačaj!

Ljudska igra »Krucica«, ki jo je napisal Mariborčan Brumen, je dotiskana in je društvom na razpolago v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila in pri avtorju: Brumen, Maribor, Orožnova ulica 2. Društva, sezite po njej!

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

Obžalovanja vredni slučaji

Roparski napad. V Studencih pri Mariboru sta na cesti napadla dva neznanca 31 letnega Alberta Curka. Podrla sta ga na tla, ga hudo pretepla in sta mu nasilno odvzela listnico s 150 din.

Roparski morilec se je odpeljal v kaznilnico s fujakerjem. Ivan Bevardi in njegov pajdaš Šajtegla sta bila vsak na 20 let obsojena radi dvojnega roparskega umora pri Sv. Bolfenku nad Mariborom. Bevardijeva obsodba je že potrjena od višjega mesta in je moral nastopiti zadnje dni kazen v mariborski kaznilnici. Tolovaj si je naročil fujakerja in ga je odvedel paznik v klenjenega v odprti kočiji iz jetnišnice okrožnega sodišča v kaznilnico. — Šajteglov priziv proti obsodbi še ni rešen.

14 letni potepuh v vrbovem štoru. Ob potoku v Pekrah pri Mariboru je prenočeval od zime do pred kratkim neki 14 letni potepuh, ki se je preživljal z beračenjem. Kakor hitro so zvedeli orožniki iz Studencev za izredni stan, so si hoteli klateža ogledati natančneje in mu pomagati do udobnejšega bivališča. Fant je pa pobegnil pred orožniki in se je preselil neznano kam.

Krvav napad. V Sp. Dupleku pri Mariboru so napadli neznanca 18 letnega posla Alohija Lorenčič in so mu prizadjali z nožem več smrtnonevarnih zabodljajev. Lorenčič se je zatekel v mariborsko bolnišnico.

Prijet kurji tat. V Štrihovcu pri Sv. Ilju v Slc. goricah je bil zasačen neki Karel Gerlič v trenutku, ko je hotel nekemu posestniku pokradene kure pobasati v vrečo. Kurjega tatu so zaprli.

Požig zaradi zavrnjene ljubezni. Zadnjo nedeljo zvečer je pričelo goreti v Ljubljani v Kamniški ulici med Bežigradom in Šiško podstrešje vile Ložar, ki je last upokojenega železniškega uradnika Ložar. Požar je podtaknil 26 letni visokošolec Aleš Kovič iz maščevanja, ker je zavrnila njegovo ljubezen domača hčerka Gre-

ta Ložar, uradnica splošne bolnišnice. Požigalec se je sam javil policiji. Gasilci so oženj udušili in je zgorelo podstrešje ter del drugega nadstropja. Škode je 30.000 din, vila pa je zavarovana za 80.000 din.

Izpred sodišča

Na 20 let obsojen bratomorilec. Pred velikim senatom celjskega okrožnega sodišča se je začne dni zagovarjal radi Kaj-novega zločina 41 letni delavec Franc Pintarič iz Dečnih sel pri Artičah v okolici Brežic. Brata Franc in Jože Pintarič sta se nekaj let tožarila radi dote, radi groženj in sta ovajala drug drugega oblasti. Med bratoma je vladalo kačje sovraštvo, katerega sta zaključila umor in obsodba pred sodiščem. Dne 23. aprila proti večeru je prišel Franc Pintarič iz Dečnih sel na Sromlje z lovsko puško pod sukno in z namenom, da ustrelji svojega brata. Franc je opravil kajnovski zločin z dvema streloma na kratko razdaljo. Šibre so predrle Jožetu pljuča, srce, jetra in ledvice. Po krvavem dejanju se je Franc nekaj časa skrival, nato pa se je sam javil celjskemu sodišču. Obtoženi je pri obravnavi priznal dejanje z izgovorom, da je hotel brata samo pre-

plašiti s streli in da je ravnal v duševni zmedenosti, ker je božjasten. Priče so ovr-gle ta zagovor in Franc je bil obsojen na 20 let robije, na povprečnino 500 din in vdovi brata mora plačati za pogreb 1202 dinarja.

Slovenska Krajina

Sv. Sebeščan. Za naš društveni dom so darovali iz inozemstva: Ficko Vera 100 din, Zelko Karel 100 din, Ficko Alojzij 80 din, Zelko-Komin Linika 60 din; po 50 din: Gomboc Etelka, Sever Adela, Kerec Karel, Kerec Marija, Šeruga Štefan in žena Kristina, Kološa Franc, Petrijan Karel, Santavec Marija, Palatin Alojzij in žena Alojzija, Fujs Klarica, Gomboši Marija, Broder Kalman, Horvat Marija, Horvat Franc, Gomboši Franc, Celec Franc, Celec Alojzija, Panker Ivan, Panker Franc, Drobec Marija, Gomboši Terezija, Fujs Verona in brat Aleksander. Pintarič Ana in Fujs Terezija 40 din, Zelko Alojzij 25 din, Fujs Anton 20 din in Fujs Janez 20 din. Najlepša hvala!

Dolnja Bistrica. V Slov. Krajini smo kmalu po treh zločinih okrog Slov. Bistrice zvedeli, da je glavni krivec krvavih razbojništev Melhior Pintarič. Žalibog je ta nebodigatreba rojen pri

Nogomet pred 600 leti

Na Angleškem se je začel nogomet razvijati pred 600 leti, in sicer leta 1314, ko je vladal Angliji kralj Edvard II., ki je menda tudi sam hodil gledat brcanje žoge. Nazadnje pa je ta kralj gori imenovanega leta v Londonu prepovedal žogobrc ter svojo prepoved takole utemeljil: »Ker ta igra povzroča prevelik nemir, ko se gledalci neprestano med seboj prepirajo in pretepajo.« Tudi danes je precej podobno.

Najvišja hiša na svetu

Kakor poročajo iz Čikaga v ameriških Združenih državah, bodo tam kmalu dobili najvišjo hišo sveta. Tamkaj grade namreč velikanski nebotačnik ali donebnik, ki bo 200 nadstropij visok. V tem velikanskem

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Takšna poizvedovanja niso bila nič kaj dobrega obetajoča za nobenega ponarejevalnih mojstrov. Vsak čas bi se bilo lahko lotilo orožništvo natančnejše preiskave in bi zajelo kar oba z bogatim inventarjem vred.

Pri nadaljnjih nočnih sestankih sta bila mojstra resnega mnenja, da se je pričelo krog Sv. Kungote nekaj plesti in bo treba misliti na premembo gnezda. Rupnik je bil za to, da bi sploh zapustila za oba preveč razkričano Dravsko polje in bi se izselila vsak v drugo državo. Jurij bi jo naj potegnil v Avstrijo, kjer že ima svoje znance. Rupnik jo bo ubral na Madjarsko, kakor hitro mu bo izročen od njegovih razpečevalcev delež na izkupičku dolarskih potvorb iz Julijske Krajine.

Taki in podobni pogovori in načrti za izselitev so tolažili na sestankih ponarejevalca. Kljub zavesti neprestane nevarnosti in sklepu za pobeg sta še dalje ostala pri dobrih ter molčečih ljudeh, dokler ju ni razgnala najresnejša nevarnost nenadne aretacije.

26

Srečen pobeg mojstrov

V nočni pomenek zatopljen je presenetilo trkanje na precej visoko okno na spodnji strani hiše. Mali Rupnik je poškilil skozi zastor na oknu, prebledel in se stresel... Na šipo je kljukal s konico bajoneta orožnik! Bolj hladnokrvni Jurij je prebudil gospodarja in mu pojasnil s par besedami položaj. Ponarejevalca sta tiho odklenila spredaj glavna vrata. Lastnik hiše je klošturil glasno z leščerbo v roki po kuhinji, preden je odcepel po par stopnicah proti mnogo nižjim vratom spodnjega dela hiše. Duri je odklenil in že sta bila pri njem orožnika in zahtevala vstop. Pregledala sta površno vse izbe. Naletela sta samo na domače in odšla brez plena, kateri je pobegnil radi njune neprevidnosti skozi glavna vrata na cesto in po njej proti bolj zgornjemu Dravskemu polju. Če bi bil eden od orožnikov stražil izhod na cesto in drugi onega na dvorišče, bi bilo došlo do hudo krvavega spopada, ker sta bila begunca oborožena vsak s svojim samokresom.

Po slučajno posrečenem pobegu za oblast še vedno prikritega Juriju pri Sv. Kungoti in še orožnikom na nosu ni bilo več obstanka. Potočnik se je dodobra zavedal, kaj ga čaka prej ali slej pri kungoških dobrotnikih.

nas v Dolnji Bistrici in mu mora biti sedaj 29 let. Mati mu je umrla v mladosti, oče pa je zginil leta 1935. Bil je že 11 krat predkaznovan radi raznih zločinov in pregreškov. Najdalje je sedel šest mesecev. V ječi se je popolnoma izpridil in se spoznal z najbolj nevarnimi zločinci. Na srečo se je Pintarič izselil iz Slovenske Krajine in prestavil svoj žalostni delokrog v bližnjo in daljno mariborsko okolico. Če bi se bil zatekel k nam, bi bil v družbi tatinskih ciganov pravi bič za domovino. V naše pomirjenje moramo še pribiti, da je izprijeni Pintarič sicer naš rojak, a pristojen je v štrigovo.

*

Lov na roparja

V zadnji številki smo beležili žalostno vest o tolovajskih nastopih po okolici Slovenske Bistrice, ki so zahtevali eno smrtno žrtev in tri ranjene. Sporočilo o tolikanj drznem roparskem pojavu je spravilo na noge orožnike iz vsega mariborskega okoliša pod poveljstvom orožniškega polkovnika Barleta iz Ljubljane.

Prva razkritja

Kakor hitro je zaznala javnost o roparskih napadih, je bilo vse prepričano, da sta na delu pred kratkim iz mariborske kaznilnice pobegla kaznjence in vlomilca Črepinko in Babič. Že prve poizvedbe orožnikov so dognale, da sta izvršila razbojništvo 29 letni delavec iz Maribora Melhior Pintarič in 28 letni Jožef Koder, po domače Dacarjev Pepi iz Rač, ki je brezposeln trgovski pomočnik in bolj majhen. Pintarič, kateri je visoke postave, je bil član roparske tolpe, ki sta jo poleg njega tvorila še 21 letni Jakob Juhart in 18 letni Kelc. Vsi trije so se spoznali v Mariboru, kjer so postopali brez dela, pa so sklenili, da bodo šli po svetu in se preživljali s tatvinami in razbojništvu. Pintarič je ukradel tri kolesa, na katerih so se odpeljali proti Ljutomeru. Pri Križevcih so jih orožniki ustavili, tatovi pa so prestrašeni pustili kolesa na cesti in pobegnili. Sešli so se zopet pri Vurbergu, potem pa so izvršili znano razbojstvo v Dupleku. Od tam so se zatekli v Betnavski gozd pri Mariboru, od koder sta Pintarič in Juhart poslala Kelca v Maribor po južino. Medtem so orožniki s Tezna prišli Kelca, Juhart in Pintarič pa sta se razšla. Juhart se je klatil po mariborski okolici in je bil aretiran v Novi vasi. Pintarič se je podal proti Račam, kjer se je sestal z omenjenim Jožefom Kodrom. Koder je šele nedavno prišel iz kaznilnice, kjer je radi nekega zapeljevanja prestajal dveletno robijo. Pred kratkim so ga izpustili po

13 mesecih pogojno. Koder je vedel, da je posestnik Ačko v Kalšah prodal vola in da ima doma denar, pa ga je nagovoril Pintarič, da Ačka oropata. V noči na 25. junij sta vdrla v Ačkov hišo, kjer sta se najprej napila žganja in sta se napotila pijana nad Ačka, katerega sta ubila. Ačku sta odnesla hranilno knjižico na ime Jernej Leskovar z vlogo 1400 din od posojilnice pri Sv. Martinu na Pohorju.

Da bi zabrisala prvo krvavo dejanje, sta hotela zažgati Ačkov hišo, a ju je prepodil s strelji Ačkov sosed.

S Kalš sta krenila proti Zg. Polskavi in Račam. Pijara od žganja sta se držala objeta, tutila iz polnih grl in streljala na vsakega, katerega sta srečala.

V omenjenem okolišu sta, kakor smo že poročali zadnjič, zagrešila tri razbojništva.

Bitka z orožniki

Od Rač sta mahnila tolovaja proti Ptujju, kjer sta se oskrbela s pomočjo drugih z naboji za samokresa, saj sta oddala na pohodu s Kalš 60 strel in jima je primanjkovalo streliva.

Dne 27. junija sta se pojavila oba v vasi Hajdoše, ki leži na Dravskem polju med Slovenjo vasjo in Hajdino. Tamkaj sta se najedla v krčmi in se napila do pijanosti vina.

Ljudje so radovedno gledali pijana tujca, katera sta se ponašala z nabitimi samokresi, katere sta razpoložila po mizi. Eden od gledalcev je pri tem izmaknil eno pištolo in zginil z njo. Kakor hitro sta opazila roparja, da je zmanjkal samokres, sta začela groziti ljudem, ki so se razbežali na vse strani. Tolovaja sta vsa razljutena streljala po vasi. Šele na strele so poklicali vaščani orožnike iz Brega pri Ptujju, ki so kolikor

Tolovajska tovariša

Franc Pintarič

Jožef Koder

mogoče naglo vas obkolili. Orožnikov je bilo premalo, da bi bili zasedli vse dohode v vas. Radi tega so hoteli presenetiti roparja iz zasede.

Res sta se približala kmalu dva moška, ki sta bila pozvana od patrulje na stoj in predajo. Pozvana sta začela streljati. Ko so se poslužili kroglj tudi orožniki, sta se spustila neznanca v beg in zginila v temi. Pri begu sta pogodila nezastražen izhod iz vasi in sta se srečno skrila v bližnjem gozdu.

V teku noči so dobili orožniki ojačenja, pretnili so vse Hajdoše, a o drznih razbojnikih že ni bilo nobene sledi.

Po tem prvem srečanju in spopadu so dobili žandarji nalog, da primejo tolovaja živa ali mrtva.

Pintarič prijet

Dne 29. junija, na Petrovo, sta se v Hajdošah srečno pobegla roparja približala Ptujski gori. Zadel sta na vinotoč posestnika Rodoška. Bilo je tamkaj nekaj gospodov s Ptujске gore ter tudi par financarjev. Tolovaja sta stopila drzno med pivce ter si naročila vina. K svoji mizi sta celo povabila Rodoška in financarje. Lastnik vinotoča je prisedel h gostoma, finančni stražnik pa so ostali pri svojem vinu.

Neznanca sta se v veliki vročini napila ter začela prepevati.

Ob osmih zvečer je policijska ura za vinotoče, a tujca sta še naročala vino ter prepevala, da je privabilo petje fante iz sosesčine.

Koder je začel razkazovati svojo telesno moč. Tovariša je posnemal še Pintarič, ki je prijel enega fanta z zobmi in ga nosil okrog.

Obnašanje obeh močnih bahačev je postalo sumljivo. Eden od pivcev se je izmuznil iz zidnice in odšel po orožnike na Ptujsko goro, kjer je pa našel samo enega, ker so bili drugi na pogonu za iskanima lopovoma.

Ptujskogorskemu orožniku so se pridružili financarji ter nekaj domačinov. Podali so se proti viničariji, obkolili zidnico in planili nad razbojnika. Vsi so se vrgli na močnega Pintariča, katerega je eden omamil z udarcem po glavi. Podrli so ga na tla in zvezali. Splošno ruvanje je izrabil Koder za neopažen pobeg.

Zvezanega Pintariča so odvedli na Ptujsko goro, kjer so dognali, da so ujeli pravo ščuko.

Pintariča so obdržali na Ptujski gori, kamor je prihitel v našem poročilu imenovani polkovnik Barle ter orožniški kapetan Mavrič.

Zločinca so odpeljali močno zvezanega na kraje roparskih napadov in 30. junija so ga privedli v Maribor.

Pri aretaciji so našli pri Pintariču dve repetirki težkega kalibra s številnimi naboji. Oblečen je bil v obleko, katero je oropal na Kalšah ubitemu Ačku.

Več nego en teden ga ni bilo na spregled. Po sedmih dneh se je pripeljal pri belem dnevu z vozičkom po svojo prtljago kmečki človek. Povedal je po pravici, da se je preselil mojster k njemu v vas Braunšvaj ob cesti proti Račam, kjer je več hiš, gozd bolj pri rokah, orožnikov pa tamkaj sploh še ni bilo.

Zadnji in mirnejši kotiček je bila za Jurija Potočnika Sv. Kungota. Iz tega prebižališča ga je prav za prav prepodil Rupnik s preveč pogostimi dnevnimi in nočnimi obiski. Upal je, da bo v Braunšvajgu še bolj na varnem, a se je varal.

Rupnikovo neprestano pohajkovanje po dravsko-poljskih vaseh je vzbudilo splošno pozornost orožnikov. Orožništvo, katero je sumilo, da je zapleten ta tujec v ponarejevalske zadeve, je skrbno nadzorovalo vse njegove obhode. Orožniki so hoteli imeti za njegovo aretacijo vsaj nekaj z dokazi podprte krivde. Neprestano patruljiranje, ki je bilo namenjeno mojstru Rupniku, je vznemirjalo tudi Jurija in ga svarilo, da bo prišel lepega dne še on na vrsto. Vse Dravsko in Ptujsko polje je bilo kljub izredni naklonjenosti in molčečnosti kmečkega prebivalstva ogroženo. Za oba ponarejevalca je bil že skrajni čas, da bi se bila razbežala s svojo prtljago vred po

dogovoru pri Sv. Kungoti: eden v Avstrijo, drugi na Madžarsko.

IX. poglavje

Rupnik ob severni meji

Rupnikov nekdanji stanodajalec v Starošincah, pri katerem je bival v podstrešni sobi 14 mesecev, je kupil posestvo pri Zgornji Sv. Kungoti ob severni meji. Večkrat je nanekla prilika, da se je razgovarjal s tamošnjimi kmeti in viničarji. Kakor povsod, so tožili tudi Kungovčani o slabih časih. Saj hrane in pijače bi še bilo, le denarja ni mogoče iztisniti od nikoder. Kmet le plačaj, izkupiš pa itak nič ali kako malenkost. Pri takih upravičenih zahtevah na pomanjkanje denarja po kmetih je hotel voditi Starošinčan glavno besedo. V poljanski zgovornosti mu je ušlo, da ve za človeka, kateri dela denar in pomaga najrajši revnim podeželanom, saj se je tudi naselil med kmeti ter biva med trpini že nekaj let. Križ je s tem dobrim človekom samo ta, da ga zalezuje oblast z orožniki in ga je treba skrivati, dokler ni gotov z delom. Kakor hitro je podprl z denarjem enega slabo stoječega, se odpravi kar sam dalje. Za svoj veliki trud zahteva samo boljše hrano, stanovanje, mir ter skrb, da ga ne bi iznenadili orožniki.

(Dalje prihodnjich)

babilonskem stolpu bo vozilo 40 dvigal. Da so dobili prostor za tako orjaško hišo, so morali podreti 34 drugih velikih hiš, ki so doslej tam stale.

Nenavadna ladja

Na Angleškem name-ravajo spustiti v morje nenavadno ladjo. Ta ladja bo imela namreč vijake ob svojih straneh. Ti vijaki bodo služili tudi za krmarjenje in drugega krmila sploh ne bo. Novi parnik, ki si ga je dala zgraditi železniška družba Southern Railway za promet med Lymingtonom in otokom Wightom, se bo imenoval »Lymington« in ga gradi neka ladjedelnica v Dumbartonu. Prednost nove konstrukcije je ta, da se more ladja obračati poljubno, tudi če so vodne prilike zelo omejene.

Veličasten potek mladinskega tabora v Ljubljani

Važnejši dogodki in prireditve pred glavnim tabornim dnevom

Sprejem zastopnika češkoslovaške vlade in našega ministra za telesno vzgojo

Naše poročilo o pričetku ljubljanskega mednarodnega mladinskega tabora v zadnji številki smo končali s slovesnim sprejemom češkoslovaških Orlov in Orlic v Ljubljani.

Inozemska in naša telovadna mladina oboje ga spola je uporabljala dneve pred glavno prireditvijo na Petrovo za mednarodne tekme na Stadionu.

Posebno pozornost v naši prestolici zbrane katoliške mladine sta vzbudila slovesna sprejema zastopnika češkoslovaške vlade in našega ministra za telesno vzgojo.

Kakor smo že zadnjič napovedali, je češkoslovaška vlada odposlala kot svojega zastopnika na ljubljanski tabor ministra dr. Šrameka, podpredsednika vlade in predsednika češkoslovaškega Orla. Monsignora dr. Šrameka so sprejeli 28. junija ob osmih zjutraj na kolodvoru v Ljubljani poleg ministra dr. Kreka, bana dr. Natlačen in drugih odličnikov z vso prisrčnostjo in navdušenjem češki Orli in Orlice ter slovenski fantje in dekleta. Na kolodvoru je bila postrojena četa slovenskih fantov, godba »Sloge« je ob prihodu brzovlaka zaigrala koračnico, nakar je sledil pozdrav dr. Šrameku od zastopnikov naše oblasti. G. minister je obšel častno četo, slovenska dekleta so mu pa izročila lep šopek.

Ljudske množice so vzklikale visokemu češkoslovaškemu gostu, ko se je odpravil med sviranjem češke in jugoslovanske državne himne na češki konzulat. Zatem je obiskal dr. Šramek predstavnike naše oblasti in predvsem svojega starega prijatelja iz čobe bojev za narodno osvobodjenje ministra dr. Antona Korošca, ki je bil že 28. junija v Ljubljani.

Kmalu po sprejemu in odhodu dr. Šrameka z ljubljanskega kolodvora se je pripeljal naš minister za telesno vzgojo dr. Vekoslav Miletič s soprogo ter s tremi sinovi visokošolci. Pri izstopu iz vlaka ga je pozdravil minister dr. Krek z raznimi odličnimi zastopniki, predsednik mladinske JRZ in velika častna četa slovenskih fantov. Ministri soprogi so izročile naše mladence lep šopek. G. minister je obšel častno četo, jo pozdravil z »Bog živi!« in se je nato odpeljal med sviranjem državne himne in vzklikanjem mladine in množice v avtomobilu izpred kolodvora.

Čehi počastili naše velike može

Češkoslovaški Orli in Orlice so 28. junija dopolne prikoračali v štiristopih z zastavami pred Prešernov spomenik, kjer so po kratkem nagovoru zapeli svojo državno himno.

Popoldne istega dne so se zbrali češkoslovaški Orli in Orlice v velikem številu na pokopališču pri Sv. Križu. Položili so šopke rdečih rož na grob rajnega dr. Jan. Ev. Kreka in nadškofa dr. Ant. Bon. Jegliča in so izmolili Oče naš za pokoj njihovih duš.

Na pokopališču pri Sv. Križu sta se poklonila spominu dr. Kreka in dr. Jegliča 28. junija nekoliko pred dvanajsto uro ministra dr. Šramek in dr. Korošec.

Dr. Šramek je položil na dr. Krekov grob krasen šopek vijoličasto-rdečih vrtnic. Oba državnika ter prijatelja je počastila na pokopališču četa slovenskih fantov, kateri sta se ministra zahvalila za pozornost z: »Bog živi! Hvala lepa!«

Blagoslovitev zastave VDK

Predpoldne pred Petrovim je bila v Marijanišču pomenljiva slovesnost blagoslovitve zastave Vodstva dekliških krožkov. Zastavi sta bila za botra g. ban dr. Natlačen in njegova soproga.

Cerkveni nagovor, blagoslovitev zastave in službo božjo je opravil duhovni vodja dekliških krožkov g. prof. Jože Košir.

Po cerkveni slovesnosti je bilo v telovadnici Marijanišča slavnostno zborovanje dekliških krožkov, katerega sta počastila ministra dr. Šramek in dr. Korošec. Po raznih nagovorih je prečitala predsednica gđna Marija Pogačnikova z navdušenim ploskanjem sprejete naslednje resolucije: Naša organizacija naj vodi mladino v družino in ne od družine. Obsojamo vse, kar ruši svetost in lepoto družinskega življenja. Zahtevamo versko vzgojo mladine, ker le ta utrjuje v otroku ljubezen in spoštovanje do družine. Naša organizacija naj vzgaja mladino za narod in za državo. Čuvati hočemo slovensko zemljo, slovensko narodno pesem, visoko izobrazbo slovenskega naroda in slovensko kulturo. Čuvati in krepiti hočemo med slovenskim narodom katoliško zvestost, čuvati in krepiti ljubezen do svoje narodne države. Zavedamo se, da je družina temeljna celica človeške družbe, zavedamo se, da je rast, veličina in sreča narodov odvisna od njihovih družin.

Glavni taborni dan na Petrovo

Sv. obhajilo mladine otvori glavni taborni dan

Glavni taborni dan na Petrovo je bil najlepše začel s sv. obhajilom moške in ženske mladine. Med sv. mašo v stolnici, katero je daroval ljubljanski škof dr. Gregor Rožman, je bilo razdeljenih med člane ZFO od ljubljanskega vladike nad 2000 sv. obhajil. Po sv. daritvi je nagovoril slovenske fante lavantinski škof dr. Tomažič. — Istočasno kakor fantje so imela dekleta službo božjo in sv. obhajilo v uršulinski cerkvi.

Člani prosvetnih društev so se udeležili službe božje in so prejeli sv. obhajilo v frančiškanski cerkvi. — Pri sv. Jožefu so prisostvovali presv. daritvi češkoslovaški gostje.

Ljubljana sprejme slovesno najvišje goste

Glavni taborni dan so počastili s svojim prihodom najvišji gostje. Z vlakom je dospel v Ljubljano ob pol osmih zjutraj ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović. Z njim so se pripeljali predsednik senata dr. Mažuranič, predsednik parlamenta g. dr. Čirič, minister brez listnice dr. Kulenović, podpredsednik senata g. dr. Kotur, podpredsednik parlamenta g. Markič in drugi podpredsednik g. Tomič ter tajnik parlamenta poslanec Damič. Ko je privozil brzi vlak, je godba »Sloge« zaigrala koračnico. G. ban in drugi odličniki so prisrčno pozdravili dr. Stojadinoviča in druge državnike ter predstavnike. Ministrski predsednik dr. Stojadinović ter vsi došli odličniki so v spremstvu g. bana dr. Natlačen in domačih predstavnikov obšli častno četo. Predsednik vlade je fante pozdravil z »Bog živi!«, nakar so mu fantje glasno odgovorili: »Bog živi!« Predsednica dekliških krožkov gđna Pogačnikova in podpredsednica prof. Dobovškova sta s pozdravom izročili g. predse-

Dekliško slavnostno zborovanje sta zaključili dekliška himna »Slovenka sem« in »Gor. čez izaro«.

Slavnostno zborovanje PZ

Kot zaključek 28. junija je priredila Prosvetna zveza za 40 letnico svojega obstoja v veliki dvorani hotela »Union« veliko slavnostno zborovanje, katerega se je udeležilo zelo veliko število odličnih osebnosti. Na zboru sta bila oba slovenska škofa, minister dr. Šramek, ministra Miletič in Krek, ban dr. Natlačen, zastopniki vseučilišča, banske uprave in še mnogo drugih, saj je bila velika dvorana do malega zasedena.

Točno ob šestih popoldne je stopil v dvorano notranji minister dr. Anton Korošec, katerega je navzoče občinstvo burno pozdravilo s ploskanjem in živio-klici. Istočasno so se v pozdrav oglasile fanfare, takoj nato pa je godba zaigrala državno himno. Nato je glasbeno društvo »Ljubljana« zapelo »Prosvetno himno«, ki je mogočno vplivala na vse navzoče.

Nato je stopil na oder slavnostni govornik, predsednik PZ, vseuč. prof. dr. Franc Lukman, ki je najprej pozdravil vse navzoče, nato pa v lepo zasnovanem govoru predložil rast in delo PZ v 40 letih.

Slavnostno akademijo PZ so zaključile pesmi »Ljubljane« in par lepih simboličnih vaj, katere so izvajale članice dekliških krožkov.

V ponedeljek in v torek zvečer so se vršile tudi telovadne akademije v »Unionu« in v opernem gledališču, kjer so naši in inozemski telovadci pokazali nekaj prekrasnih vaj.

niku vlade lep slovenski šopek nageljnov. Obe godbi sta zaigrali državno himno.

Malo pred osmo uro se je pripeljala z Brda na Gorenjskem soproga kneza namestnika princezinja Olga, z dvornim vlakom pa knez namestnik Pavle. Visoki gost je bil oblečen v generalsko uniformo in spremljan od več višjih častnikov. Godba je zaigrala državno himno. Ministrski predsednik in ban sta pozdravila visokega gosta mladinskega tabora. Knez namestnik je nato obšel častno četo slovenskih fantov, zastopniki dekliških krožkov pa sta po pozdravu izročili knezu namestniku in kneginji Olgi dva prekrasna šopka cvetlic. Godbi sta zaigrali državno himno. Med navdušenim pozdravljanjem špalirja narodnih noš so se nato knez in kneginja, ministrski predsednik ter vsi odličniki podali v avtomobile. Pred kolodvorom zbrana množica je kneza in kneginjo navdušeno pozdravljala.

Na častni tribuni

Koj po sprejemu in pozdravu najvišjih osebnosti so se odpeljali visoki gostje v avtomobilih po Miklošičevi cesti na častno tribuno, kjer so bili zbrani vsi drugi gostje. Med njimi voditelja češkega naroda dr. Šramek in slovenskega naroda dr. Korošec, dvorni minister Antič, minister dr. Krek v kroju slovenskih fantov, poštni minister Cvrkič, minister brez listnice dr. Kulenović, minister za telesno vzgojo dr. Miletič, oba predsednika in vsi podpredsedniki senata in parlamenta, senatorji Smodej, dr. Schaubach in dr. Kulovec, predsednik apelacijskega sodišča dr. Golia, podban dr. Majcen, škof ljubljanski dr. Rožman in mariborski dr. Tomažič. Poleg njih so bili na tribuni še drugi častni gostje, ves konzularni zbor, predstavniki central slovenskih kulturnih in prosvetnih organizacij. Prihod kneza namestnika

Pavla in kneginje Olge so silne množice ljudstva pozdravile z nepopisnim navdušenjem.

Kakor hitro je bil knez namestnik na tribuni, je pričel spreved slovenskih fantov, deklet, deklov in deklic ter narodnih noš.

Veličasten in pester spreved mladine

Mladinski spreved so otvorili kolesarski oddelki. Za kolesarji se je približala častni tribuni konjenica. Vseh konjenikov v fantovskih krogih je bilo 71. Za temi je bil oddelek belih jezdecev s petimi kmečkimi fanfaristi iz Ponovič, ki so trobili koračnice. Med konjenico je bilo več kmečkih fantov na konjih. Kot kmečki jezdec so se odlikovali Dolenjci in Gorenjci.

Za jezdec so korakali Poljaki s tremi zastavami. Poljakom je sledila francoska godba na čelu francoskemu telovadnemu moštvu v različnih in slikovitih oblekah ter s petimi zastavami.

Najbolj pester in slikovit je bil mimohod češkoslovaškega orlovstva s številnimi zastavami in prapori, katere so nosili Orli in Orlice.

Za brati Čehi se je pojavilo sredi množic 54 praporov naše slovenske mladine, ki so se naglili pred častno tribuno v pozdrav knežjemu paru.

Za zastavami je korakalo vodstvo mladinske organizacije in ljubljanskega tabora, izbrane vrste naših telovadcev in telovadk. Tem je sledila armada slovenskih fantov v krogih, 1969 po številu. Fantje so korakali ob zvokih godb v skupinah po dvajset šesterostopov.

Slovenskim fantom so sledile čete 864 dekliških naraščajnic v krogih.

Po mimohodu mladenk v pestrih krogih je prikorakalo 1635 mladenk v krogih, kateri so stopali v šesterostopih za godbami.

1283 slovenskih deklet je korakalo v četah po 20 šesterostopov za krasno novo zastavo v novih belo-modrih krogih. — Deklet v civilni obleki je bilo 1180.

Na korakajočo mladino so suli tisočeri gledalci z oken cvetje, ženska mladež v sprevedu je metala cvetje na slavnostno tribuno pred knežji par, ki je neprestano odzdravljaval in se zahvaljeval smepljaje navdušenim pozdravom kraljevi hiši in naši lepi domovini.

Nepristranski očividci najveličastnejšega mimohoda naše katoliške mladine trdijo, da je bil tokratni spreved najlepši, kar jih je doslej doživela Ljubljana.

Organizacija slovenskih fantov in deklet je poslala na ljubljanski tabor 11.000 članov.

Spreved je urejevalo in nadziralo tisoč rediteljev iz fantovskih vrst.

Prosvetna zveza, vozovi in narodne noše v sprevedu

Slikovitemu sprevedu mladine je sledil in ga je najlepše zaključil mimohod Prosvetne zveze, voz in narodnih noš.

Spreved PZ so otvorili štirje jezdec z državnimi zastavami. Za fanfarami je stopal mimo slavnostne tribune ves odbor PZ. Za njim sta peljala dva belca voz »Vere«. Na okrašenem vozu velik križ, katerega se oklepa mladina. Za tem vozom so se uvrstili križarji in klarice v svojih slikovitih uniformah.

Sledil je prestol slovenskih vojvod z Gosposvetskega polja z napisi. Na tem vozu so bile koroške narodne noše.

Gospodskemu vozu je sledil voz z »Ilirijo oživljeno«. Za tem vozom so stopale žene v narodnih nošah. Sredi med njimi žene z debelimi knjigami v rokah — dvesto tisoč podpisov, ki jih je narod izročil leta 1917 dr. Antonu Korošču za jugoslovansko deklaracijo.

Živi predstavi majniške deklaracije je sledil voz »Jugoslavije«, v katerega so bili vpreženi trije pari konj. Na okrašenem vozu je bilo videti vse narodne noše Jugoslavije.

Pomenljiv je bil voz, ki je prikazoval sožitje vseh stanov.

Sledile so zastave, močna godba in voz s pripovedko o »Zlatorogu«.

Za zlatorogom so se razvrstile v dolgi vrsti na-

Dr. Šramek, minister, zastopnik češkoslovaške vlade na ljubljanskih prireditvah in predsednik češkoslovaškega Orla.

rodne noše iz vseh krajev Slovenije. Za njimi pa dolga vrsta voz z udeleženci kmečke svatbe.

Ohceti je sledil nov oddelek narodnih noš. Posebno pozornost so vzbujale noše iz Savinjske doline in gorenjski planšarji.

Najmočnejša skupina narodnih noš je bila ona, v kateri so korakale žene v pečah in dekleta s šopki rož v rokah. Ta skupina je obsula s cvetjem kneginjo Olgo na tribuni.

Dolgi, dolgi spreved so zaključile cele skupine okrašenih voz.

Na Stadionu

Ves opisani dolgi spreved mladine in ljudskih množic v narodnih nošah se je izlil v ogromni prostor Stadionu in ga napolnil. Na Stadion se je zgrnilo 75.000 ljudi. Slavnosti glavnega tabornega dneva na Petrovo dopoldne je prisostvovala 125.000 glava množica.

Tribuno častnih gostov na Stadionu so napolnile iste visoke osebnosti kakor ono, mimo katere se je pomikal dopoldanski spreved.

Malo pred deseto uro sta se pripeljala v Stadion oba slovenska škofa s svojim spremstvom.

Točno ob napovedani uri se je začela velika svečanost na Stadionu s sv. mašo, ki jo je daroval lavantinski škof g. dr. Ivan Tomažič. Razlegla se je po vsem Stadionu vdana pesem kot pobožna molitev k Mariji: »Ti, o Marija...« K mikrofonu je stopil ljubljanski škof. dr. Gregor Rožman, ki je pred sv. mašo imel krasen govor.

Po sv. maši so sledili kratki pozdravni govori, ki so jih imeli predsednik ZFO dr. Žitko, dr. Basaj in prof. Bitenc, gđena Krista Hafnerjeva in ravnatelj učiteljskega Ivan Dolenec.

Telovadni nastop

Popoldne na Petrovo se je začel kmalu po drugi uri polniti Stadion z nepreglednimi množicami, katere so si hotele kljub vročini ogledati telovadne nastope.

Telovadni nastop, pri katerem je sodelovalo deset tisoč telovadcev in telovadk, je pričel nekoliko po pol treh. Pred pričetkom telovadbe se je pojavil na slavnostni tribuni minister in voditelj Slovencev g. dr. Anton Korošec, ki je bil burno pozdravljen od gledalcev. Istega navdušenja kakor dr. Korošec je bil deležen tudi minister dr. Šramek.

Veličasten javni nastop mladine so si ogledale skoro vse iste visoke osebnosti, katere smo videli pri dopoldanski službi božji.

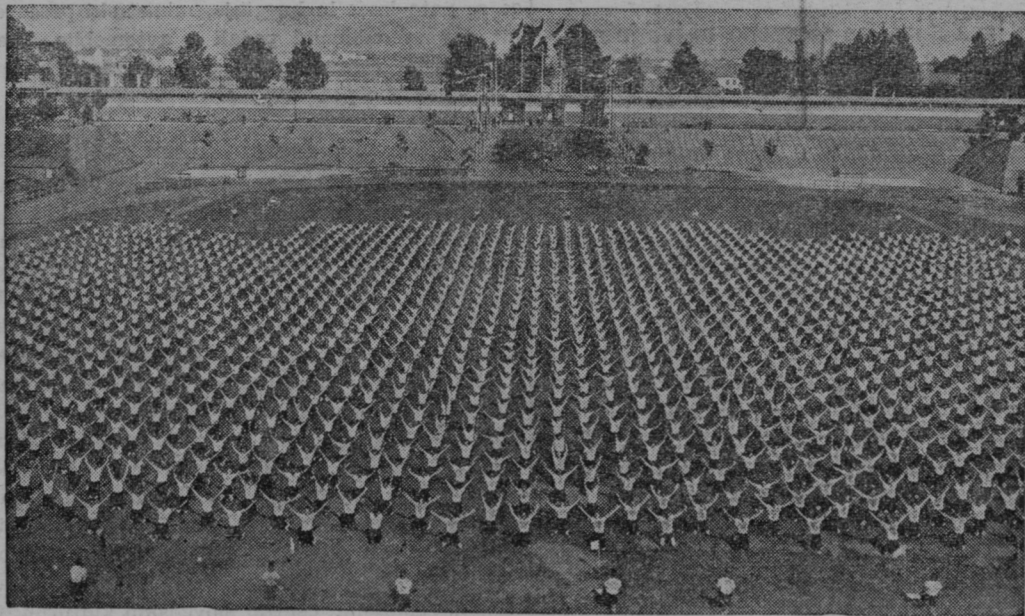
Javni nastop mladine pri prostih vajah in na orodju je najlepše ocenil minister za telesno vzgojo dr. Miletič, ki je nagovoril mladino s sledečimi besedami:

»Dragi bratje fantje, draga mladina! Nenevadno sem vesel, da sem imel priliko kot minister za telesno vzgojo naroda videti sam na svoje lastne oči vašo disciplino, vašo požrtvovalnost, vaše športne in telovadne uspehe. Moja radost je še toliko večja, ker vam ni cilj samo telesna vzgoja, ampak tudi narodna, verska in moralna vzgoja. Najprejrečnejše — am čestitam k vašim divnim uspehom in želim, da tudi v bodoče nadaljujete svoje plemenito delo za blagor kralja in nam vsem skupne velike Jugoslavije! Bog živi!«

Ta govor g. ministra so množice sprejele z navdušenim klicem in ploskanjem.

Naši rajni

Bohova pri Mariboru. Dne 8. junija je mirno v Gospodu zaspala gđena Jerica Sagadin v 34. letu starosti. Bila je vzorna članica Marijine družbe v Hočah. Iskala je zdravja v bolnišnici in tudi pri raznih zdravnikih, toda brezuspešno. Sedem dolgih mesecev, zadnjih v življenju, pa

Slovenski fantje vežbajo na ljubljanskem Stadionu

Dr. Jakob Missia, prvi slovenski kardinal, kojega stoletnica rojstva je bila 30. junija.

je bila priklenjena na bolniško posteljo. Odšla je po plačilo tja, kjer jo že čakajo pred par leti umrli sestri in tudi mati. Vsemogočni Bog naj ji bo za vse zemeljsko trpljenje bogat plačnik! Žalostnemu očetu Sagadinu pa naše sožalje!

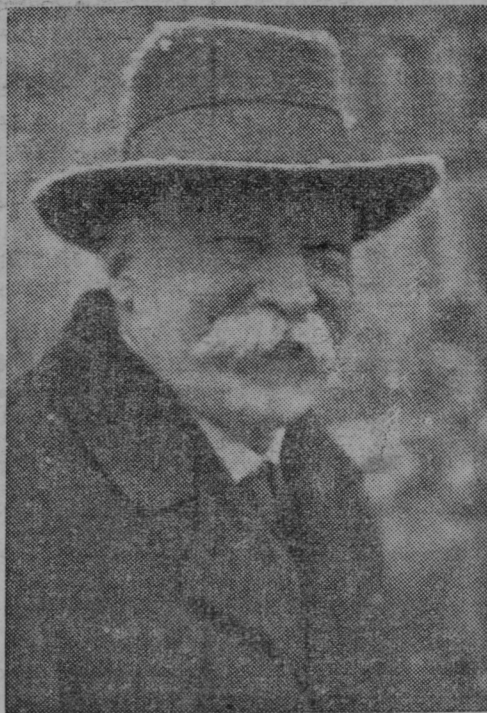
Fram. Po daljši bolezni je vdano umrla dne 29. junija Marija Lorenčič, stara 51 let. Zapušča moža s petimi otroki. Naj počiva v miru — žalujočim naše sožalje!

Sv. Bolfenk v Halozah. Žalostno so zapeli zvonovi podružnice Sv. Bolfenka (župnija Majšperg) 19. junija ter sporočili vest, da nas je zapustila dobra Benedikova mamica v 54. letu starosti. Ves dan je bila v vinogradu in vezala trto, zvečer je še skupno večerjala v družbi svojih sinov in hčerke, ob pol desetih pa je bela žena pretrgala nit življenja. Bila je pripravljena vsak čas na smrt, saj je rada zahajala v cerkev ter prejemale sv. zakramente. Rajna naj počiva v miru — žalujočim sinovom in hčerki pa naše sožalje!

Koprivnica pri Rajhenburgu. V bolnišnici v Brežicah je umrl Janez Kozole z Malega Kamna. Na Vidovo smo ga pokopali. Rajni je bil rojen leta 1869. V vzorni njegovi družini je bilo enajst otrok. Od teh so trije umrli, osem pa jih žaluje nad prerano izgubo plemenitega in skrbnega očeta. Bil je zgleden faran, zgleden član Apostolstva mož v fari. Rad je prihajal po duhovnika za spoved bolnikom. Med ustanovnike gasilskega društva je pristopil med prvimi. Rajnega so pripeljali iz Brežic. Pogreb je bil na farnem pokopališču s velikimi udeležbi. Spremljali sta ga na zadnji poti gasilski četi z Velikega in Malega Kamna, katerim so se pridružili gasilci iz Senovega. Po žalnih molitvah se

je od rajnega poslovil v pretresljivih besedah g. župnik. V slovo rajnemu je govoril tudi zastopnik gasilcev. Ohranimo rajnemu krščanski spomin in molimo zanj! — Žalujočim naše sožalje!

Šmartno ob Paki. Neprecenljivo škodo je prinesla smrt naši župniji, posebno pa še Puncerjevi hiši v Paški vasi. Nenadoma je umrl v celjski bolnišnici Alojzij Puncer, ugleden posestnik in vzoren mož. Ni je panoge našega kmetijstva, v kateri ne bi bil vzorno podkovan, zares napreden gospodar, ki pa je tudi ves svoj prosti čas daroval za obči blagor. Bil je podžupan in dežnaričar pri občini in šolski upravi, marljivo delujoči član kmetijske zadruge, kmetijskega in sadjarskega društva, povsod v odboru, vedno za delo pripravljen, naš tihi in potrpežljivi Alojz, ki ni imel nobenega sovražnika, vključno s svojim izrazitemu razmerju do vere in politične smeri. Kot član Apostolstva mož ni manjkal nobeno prvo nedeljo v mesecu pri obhajilni mizi in Bog ga je poklical k sebi na god istega presv. Srca, 26. junija. Odraslega dobrega in modrega moža je bil njegov dom, vse krščansko, dobra žena in dobri otroci, ki žalujejo neutolažljivo za svojim očetom. — Pogreb je bil pri podružnici v Gorenjem, zelo lep in številen: občinski odbor z županom, banskim svetnikom g. Martinom Steblovnik, učiteljski zbor, šolski otroci, gasilstvo, pevsko društvo, ki mu je zapelo žalostinki, ter številni njegovi stanovski tovariši, naši kmetje, kojim se je z obraza kazala žalost nad veliko izgubo. — Vse sočustvuje z ubogo vdovo in otroci. — Pri sedmini so darovali sorodniki 100 din za dijaško semenišče. Bog plati — umrlemu večni pokoj, žalujočim pa naše sožalje!

† Skladatelj dr. Anton Schwab

Društvene vesti

Sv. Tomaž pri Ormožu. Tomaževski študentje so vprizorili 19. junija v Prosvetnem domu Finžgarjevo dramo »Razvalina življenja«. Prireditve je tako uspela, kakor še doslej na našem odru nobena. Vsi so se zadovoljni in polni hvale vračali domov. Žal pa, da tudi gmotno ni bilo tako. Čeprav je bilo lepo vreme in so zato mnogi sušili, bi vendar ne smeli prezreti take prireditve. Vendar pa upamo, da bo prihodnjik boljše. Igro bodo namreč konec avgusta ali v začetku septembra ponovili. Tedaj bomo pač vsi šli gledat naše študente, ki so nam povsod v ponos in nam povsod delajo čast!

Ljubno ob Savinji. Dom Kat. prosvetnega društva. Zadnja dela pri domu se bližajo koncu. Kdo bi si mislil pred enim letom, ko je blagopokojni č. g. kaplan F. Murko začel zbirati prispevke za tako nujno potrebni dom, da bo po enem letu zrastle na Ljubnem tako mogočna stavba, ki bo lahko ponos vsega Ljubnega! Nad vse posrečen je napis, ki ga nosi dom: »Naš dom«. Zares, naš dom je, kajti ni ga katoličana pri nas, ki bi ne prispeval zraven. Obenem je dom vseh naših katoliških organizacij. Otvoritev »Našega doma« bo 24. julija. Takrat so vabljeni vsi od blizu in daleč!

Avtomobil in komarji

Za časa odmora, kadar napravite sprehode v avtomobilu in dnevno prepotujete stotine kilometrov, posvečate brezdvomno vso pažnjo prirodnim lepotam, tako da nimate časa za premišljevanje o čem drugem. Ne spomnite se, da bi vašo vožnjo lahko onemogočili komarji, ki se na vlažnih in toplih plantažah, kjer se prideluje guma za kolesa vašega avtomobila, pojavljajo v velikih množinah. Eden izmed najrazširjenjših in najnevarnejših komarjev je komar »anofeles«, ki povzroča malarijo. Veliki tovarnarji avtomobilov, kot n. pr. Ford, so zato osnovali svoje plantaže za pridelavo gume, kjer se bore proti malariji, povzročeni po komarjih, s pomočjo »kinina«. Da delavci, ki delajo na plantažah, ne zbole na malariji, jemljejo dnevno 0,4 grama kinina. Če bi tega ne storili, bi se stroški pridelovanja vsled epidemije malarije tako dvignili, da bi marsikomu bila onemogočena vožnja z avtomobilom.

Galicija pri Žalcu. Fantovski odsek je vprizoril 19. junija lepo igro »Tri sestre« v gasilnem domu v Pernovem. Kljub temu, da so igre zelo redke v našem kraju, se ljudje tako malo zavedajo, kaj so dobre igre in koliko je v njih tudi poučljivega za življenje. Torej več zanimanja! Poročati nam je tudi, da bo sadja malo ter da je tudi hmelj dosti trpel.

Vransko. Dobro si zapomnite že danes, da ne boste pozabili priti na veliko tombolo, ki jo bo priredilo v nedeljo, 24. julija, popoldne ob treh Prosvetno društvo na Vranskem. Čakajo vas krasni in lepi dobitki!

Vestnik ZAKS

Mozirje. V nedeljo, 10. julija, bo občni zbor podružnice ZAKŠ za gornjegrajski okraj v Mozirju v prostorih Kmečke posojilnice ob 14. Vse absolvente kmetijskih šol tega okraja vabimo, da se občnega zbora gotovo udeležijo. Pridejo naj tudi tisti, ki bi morda ne prejeli vabila, ker ne vemo njihovega naslova. — Pripravljalni odbor.

K obsodbi članov »železne garde« v Romuniji. Na sliki vidimo Codreana, voditelja romunske »železne garde«, ki je bil pred meseci obsojen na dolgoletno ječo, iz katere so ga sedaj prestavili v solni rudnik, kjer bo kopal sol. Za Codreanom je izreklo vojno sodišče v noči 30. junija še naslednje obsodbe nad železnimi gardisti: princ Santagmen je obsojen v odsotnosti na devet let, nadaljnjih 13 obtožencev na sedem let, trije pa na tri leta.

TRGOVCEM! Vsakovrstni papir, vrečice po engros cenah, glavna zaloga krep-papirja. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in Ptuj.

Dopisi

Sv. Peter na Kronske gori pri Dravogradu. Prav slovesno smo obhajali pri nas od 26. do 29. junija 150 letnico obstoja naše župnije s štiri-dnevним misijonom, katerega je vodil g. pater kapucin Ladislav Hazemali iz Celja, ki nam je lepo in domače govoril o pomenu župnije in o krščanskih vrlinah župljanov.

Sv. Ana v Slov. goricah. Ko se je vračal posestnik Vinko Bauman iz Sv. Lenarta v Ledinek proti domu, se je neki neznan avto pripeljal po žerjavcih za njim. Voznik mu je na vse mogoče načine prigovarjal, naj sede v avto. Bauman pa tega ni hotel, ker ni imel zaupanja. Imel je namreč pri sebi 5000 din gotovine za prodane vole. Take »usluge« so se že večkrat obrnile v nesrečo, zato je boljše biti previden.

Apače. Ob obilici poljskega dela — pri nas je veliko pomanjkanje poljedelskega delavstva, ker jih je mnogo odšlo na delo v Nemčijo — so naša poročila za »Slov. gospodarja« bolj redka. — Ob zadnji poplavi Mure se je zgodila nesreča, ki je vzela življenje šolarki iz Stogovcev, šefki Semlič, hčerki trgovca v Stogovcih. Deklica je šla čez most preko naraslega potoka, kar se ji zavrtilo v glavi in pade v deročo vodo, ki jo odnese, preden je mogel kdo priti na pomoč. Šele po štirih dneh so jo našli: bila je vsa zakrita z blatom, samo del noge je molel iz njega. Stogovska šolska mladina se je ob grobu poslovila od nje z ljubko slovensko pesmijo; utopljenka je hodila v slovenski razred. — Euharističnega kongresa v Budimpešti se je udeležilo pet oseb iz naše občine, ki so bile s potekom kongresa nad vse zadovoljne. — Igralci od Sv. Benedikta v Slov. goricah so zadnjo nedeljo junija tukajšnje Slovence razveselili z igro »Dva para se ženita« in s petjem ljubkih pesmi. Ker se radi dežja prireditve ni mogla vršiti na prostem, je g. upravitelj deške šole odstopil prostor v šoli. — Tretjo nedeljo no binkošti je bil v Lutvercih blagoslov Vo-grinčičevega križa in krščanski nauk. Ko se je začel slovenski nagovor, je nekaj mladičev pokazalo višino svoje germanske olike in omike. Z izzivalnim nastopom so se za kakšnih sto metrov oddaljili od lutverske kapelice. Med njimi je bilo tudi nekaj takšnih, v katerih se v veliki meri pretaka slovenska kri. Tudi nekateri odrasli so odšli z njimi. — Ko gledamo takšno zagrizenost pri nekaterih Nemcih, se nam čudno zdi, da se še najdejo Slovenci v našem kraju, ki doma nemški govorijo. — Nekaj fantov, ki so v Podgorju izdelovali posebne vrste križe in tudi zastave, je bilo za nekaj časa prestavljenih v Ljutomer na hrano. — Dne 28. junija je ob polni ponoči izbruhnil v Vratjem vrhu požar, ki je uničil gospodarska poslopja g. Gregorca. Gasilci iz Murecka iz Ostmarke so z dvema brizgalnoma omejili požar, dočim domači gasilci niti nastopili niso. — G. Dobaja, učitelj v Stogovcih, je z gospo prestavljen v Cezanjevce pri Ljutomeru.

Fram. V zadnjem času so se poročili Jožef Narat, tovarniški delavec iz Žetal, in Frančiška Kröpfl, pos. hči v Framu; Pavel Kobalej, pos. sin, in Julijana Predan, služkinja na Pohorju; Jožef Vihar, ličar drž. železnice v Framu, in Helena Winter, trg. hči iz Vojnika; Ferdinand Majal, orožniški podnarednik v pok. v Morju, in Marija Frumen, zasebnica v Gornji Lendavi; Jožef Meglič, tesar iz Slivnice, in Angela Grašič v Framu. Mnogo sreče!

Ločica pri Vranskem. Prostovoljna gasilska četa na Ločici pri Vranskem bo imela v nedeljo, 10. julija, slovesno blagoslovitev novega gasilskega doma. Pri tej priliki bo v podružni cerkvi na Ločici ob 10 slovesna sv. maša za vse žive in rajne člane ločiške gasilske čete. Po večernicah

bo blagoslovitev doma, ki je obenem združena z župnim zletom, tombolo in domačo veselico. Vse sosednje gasilske čete so vlijudno vabljene k tej slovesnosti.

~~~~~

Okrajna kmečka zveza Slovenji gradec

~~~~~  
priredi v nedeljo, 17. julija, na glavnem trgu v Slovenjem Gradcu velik kmečki tabor.

Spored: 1. Sprejem gostov pri sedmem in osmem vlaku.

2. Ob 8.30 zbirališče konjenikov, kolesarjev, voz, narodnih noš in drugih na dvorišču tov. Lobeja.

3. Ob 9 spreved z godbo skozi mesto do župne cerkve, nato sv. maša.

4. Ob 10 pred cerkvijo velik tabor in kmečko zborovanje. Govorijo: načelnik KZ tov. Brodar, voditelj mladinske KZ tov. Ludovik Puš, tov. Janžekovič ter drugi govorniki in govornice.

Kmetje in prijatelji kmečkega stanu, pridite ta dan v Slovenji Gradec, da pokazete svojo kmečko zavest in da manifestiramo za svoje pravice!

~~~~~

Ljubno ob Savinji. Seleksijsko društvo je prav pridno na delu, kajti dne 26. avgusta bo imelo premovanje. Velike skrbi povzročajo odboru finančne zadeve. Veliko se trudi z nabiranjem prispevkov g. upravitelj šole Kolar, ki je društveni tajnik, le žal, da imajo petičniki za to kaj malo zanimanja. Pred nedavnim se je zopet pričel na šoli nedeljski analfabetški tečaj. Zelo je potrla vse starše šoloobveznih otrok vest, da je na lastno prošnjo premeščena gđna učiteljica Lucija Bajec v Kostanjevico. Zares, lahko žalujemo za njo vsi, ki nam je pri srcu katoliška vzgoja mladine. Najbolj jo bo pogrešalo Prosvet-

Peter Rešetar rešetari

Pasji dnevi. V pratiki so te dni zaznamovani pasji dnevi. V vročini se to tudi pozna. Pes sicer ne more nič za to, da so vroče dneve imenovali po njem, toda res pa je, da je v pasjih dnevih pasje življenje. Pasji dnevi pa so tudi v politiki. JNS pravi, da trajajo za njo že tri leta. Ker se je med tem že navadila pasjega življenja, je treba sedaj samo še kontumac razpisati, da bo vse v redu in pa znamke tudi dobi, da bo še za občinsko blagajno kaj.

Transfuzija krvi. Zdravniki so zadnji čas začeli zelo zdraviti na ta način, da dajo preliči od zdravega človeka zdravo kri v bolnega človeka in mu tako ozdravijo kri. Pucelj je tudi šel k zdravniku in prosil, da bi mu izposloval zdravo kri od kakega JRZeja, ker se mu je JNS kri že čisto izsušila.

Nova cerkev v Mariboru. Te dni sem čital v svetovnem listu »Večerniku«, da je v Narodnem domu v Mariboru, ki je last Posojilnice, v Narodnem domu, cerkev, in sicer za starokatolike, katerih župnik je neki učitelj v Mariboru. Isti list se je obregnil pred kratkim, zakaj se zida nova cerkev v riagdalenskem delu mesta. Katoličani jo moramo zidati, ker nam jo Posojilnica v Narodnem domu ne daje, kakor jo daje tej verski organizaciji nekatoličanov. Posojilnica je gotovo pozabila, da so ta narodni dom sezidali narodni katoličani in predvsem duhovniki, ki pa so se zanesli, da bodo gospodje, ki jo vodijo, ta dom ohranili narodu. Tudi ljudje, ki sedaj še hodijo v Narodni dom v Posojilnico, bodo postali pozorni na to veliko požrtvovalnost tega zavoda za vse, kar je proti prepričanju sloven. ljudstva.

»Nova doba« navija stare lajne. Celjska »Nova doba« se je odločila, da bo začela s starimi laj-

no društvo kot izvrstno režiserko igralske družine. Želimo ji obilo uspeha!

Koprivnica pri Rajhenburgu. Naša fara je osirotela. Nekdaj je imela tri občine na svoji zemlji, celo šest jih je bilo delno. Danes pa je fara brez občine, čeprav govori zdrava pamet za sedež občine v Koprivnici, čeprav sili v to nepravilna sedanja teritorialna razdelitev v občine in čeprav želi vse prebivalstvo, ki je osredotočeno življenjsko na Koprivnico, da nastane v Koprivnici ena, farna, občina. Mnogi seveda tega ne upajo glasno povedati, ker se bojijo zamere. Vedeti morajo taki, da s tem le zavlačujejo ureditev občine, od katere bi imeli korist. Nasprotniki občine v Koprivnici se izgovarjajo, češ, da občina v Koprivnici ne bi imela davčne osnove. To ne drži. Na Raštajnu spada 33 številok v koprivniško faro. Na teh številkah žive skoro sami rudarji iz Senovega. Tako bi bila davčno k farni koprivniški občini zavezana tudi TPD in bi davčna osnova nove občine znatno zrasla. Ni nikake posebne nuje, da tiste številke spadajo pod občino Senovo. Do občinskega urada bi imeli isto pot v Koprivnico, v faro pa tako spadajo sem. Prebivalci naselij iz podsrečke fare Gorjane, Križe bodo vsi za občino v Koprivnici, tudi Podsrečani žele svojo občino v trgu, kar jim mi od srca privoščimo, da jim ne bo treba več hoditi na Poklek v občinski urad. Ako bi imeli Podsrečani svojo občino, kar bi pač bilo pametno, bi Gorjane vsaj delno in Križe pripadle naši občini. Saj prebivalci teh naselij tako hodijo v našo cerkev in celo otroke pošiljajo v našo šolo. Na Pokleku, kjer je zdaj občinski urad, prav za prav ni drugega kot ena hiša — gostilna. Občinski sedež pa na vsak način spada povsod v neko že ustvarjeno središče. Taki središči sta Podsreda in Koprivnica. Koprivnica ima faro, pošto, petrazredno šolo, kar je za te kraje zelo veliko. Zakaj bi ne mogla imeti tudi občine? Noben razlog proti občini v Koprivnici pri zdravi pameti ne more vzdržati. Sedanja ureditev občine pa je deležna tako skoro splošne nezadovoljnosti: Podsreda-trg ne more biti zadovoljna, Koprivničani pa tudi ne. Upamo, da bodo merodajni krogi spoznali, da je Koprivnica lastne, farne občine potrebna in tudi vredna!

nami: gonjo proti kaplanom. Pozabila je, da so sedaj druge viže v modi.

Nova visoka šola v Mariboru. Maribor so okrnili že v marsičem, eno pa nam pustijo, in to je naše šolstvo. Šolske stavbe so pač take, da se ne dajo prestaviti kakor uradi. Za eno šolo pa Mariborčani sploh še vedeli nismo, da jo imamo. Odkril jo je ropar Pintarič, ki je zadnji čas tako divjal po našem Dravskem polju. Pri zaslišanju je dejal, da se je vseh lumparij naučil na visoki šoli zločinstva — v mariborski kaznilnici. Rado veden sem, kako se mu bo ravnateljstvo te »šole« zahvalilo za ta poklon.

Bolgarska vojna v Mariboru. Bolgari iz Hrvaškega vozijo v Maribor sočivje. Zoper nje se vrši huda borba od domačih kmetov in vrtnarjev, zanje pa se borijo mestne gospodinje. Mirovna pogajanja so se razbila. Tako se je začela bolgarsko-mariborska vojna v letu 1938 in ne vem, kdaj se bo končala in kdo bo zmagal.

Nevidna letala. Kitajci so dobili od Rusov na pomoč nevidna letala. Samo na tak način so se mogli Japonci izgovarjati, ker so bili na več krajih tepeni. Toda dejanska je tako: letala je mogoče videti, samo Japonci so slepi!

Nova vera. V Nemčiji snujejo novo vero. Bog ve, če so se spomnili izreka tistega svojega modrijana, da mora ustanovitelj vere najprej na — križ, morda tudi na kljukasti križ!

Odpravljeni prazniki. Pri sosedih na severu so odpravili kar na hitro roko praznik sv. Petra in Pavla. Ne vem, če bo to dobro, ker sv. Peter ima ključ in sv. Pavel ima meč!

Ali si že obnovil naročnino?

Kmečka trgovina

Anglija se zanima za naš trg

Ze nekajkrat smo na tem mestu opozorili na veliko aktivnost angleške trgovske politike na Balkanu, ki stremi za tem, da se z gospodarskimi stiki poveča tudi političen vpliv Anglije. Med našo državo in Anglijo so se vršili razgovori, katerih vpliv se sedaj že močno pozna. Naš izvoz v Anglijo je začel skokoma naraščati. V prvih petih mesecih letošnjega leta smo izvozili v Anglijo za 304 milijone dinarjev blaga, to je za 140 milijonov ali 85,3% več, kakor lansko leto v istem času. Tudi naš uvoz iz Anglije se je dvignil, vendar je bila naša trgovska bilanca z Anglijo v prvih petih mesecih tega leta za 96 milijonov dinarjev aktivna, med tem ko je bila lansko leto še za skoraj dva milijona pasivna. Živahen izvoz v Anglijo je tem bolj razveseljiv, ker plačujejo Angleži vse naše dobave takoj v zlati valuti, dočim jih plačujejo tako zvane »klirinške« države samo s svojim blagom. Po najnovejših vestih iz Beograda pa je pričakovati, da se bo izvoz našega blaga v Anglijo še bolj razvil. V septembru pride v našo državo angleška gospodarska delegacija, ki bo proučila možnost uvoza onega našega blaga, ki ga Anglija dosedaj uvaža iz drugih držav. To so predvsem živinski proizvodi, industrijske rastline, žito, les in rude.

Trgovski sporazum s Švico

V Beogradu je bil po večtedenskih pogajanjih podpisan trgovski sporazum s Švico, s katerim se ukinja sedanji klirinški plačilni promet ter se zopet uvaja svobodno plačevanje. Sporazum stopi v veljavo s 1. avgustom. Sporazum nam tudi priznava, da lahko imamo aktivno bilanco, tako da je naš izvoz v Švico za 20% večji kakor uvoz iz Švice. Švica nam je dovolila višje kontingente za živino, jajca, sadje, industrijske rastline, zlasti pa za les. Švica namerava pri nas kupovati ves les, ki ga je dosedaj kupovala v Avstriji. Tako nam bo ta sporazum omogočil mnogo večji izvoz lesa v Švico, kar se bo na našem lestnem trgu brez dvoma poznalo.

Živina

V živinski trgovini je še vedno kriza. Cene so nestalne, deloma tudi nazadujejo. Na zadnjih sejnih je bil položaj sledeč: **Maribor.** Prignanih je bilo 10 konj, 7 bikov, 70 volov, 308 krav in 16 telet, skupaj 411 glav. Cene: debeli voli 4.50 do 5.40 din, poldebili 3.50—4.50, plemenski 4.50 do 6 din, biki za klanje 3.50—4.75, klavne krave debele 4.10—5.25, plemenske 3.50—4.50, krave za klobasarje 2.50—3.50, molzne krave 4—5.25, breje 4—5 din, mlada živina 4.50—6 din, teleta 5 do 6.50 din. Prodanih je bilo 240 komadov. — **Ptuj.** Prignanih je bilo 46 volov, 307 krav, 13 bikov, 37 juncev, 112 telic, 2 teleti, 107 konj, 3 žrebeta. Prodanih je bilo 17 volov, 117 krav, 9 bikov, 4 junci, 42 telic, 1 tele, 9 konj, 1 žrebe. Cene: voli 3.50—5.25, krave 2.50—5 din, biki 3.75—4.75, junci 3.25—4.50, telice 3.50—5.50, teleta 6.50 din. — **Metlika.** Voli 5.50, 4—5.25, krave 4.50—5 in 3.25—4 din, junci 4.50 in 4—4.25. — **Kranj.** Voli 6.50, 6 in 5 din, telice 6, 5.50 in 5, krave 5, 4.50 in 4 din, teleta 7.50 in 7 din. — **Tinjsko.** Voli 5.50, 4.50 in 3.50 din, telice 5, 4 in 3 din, krave 4, 3.50 in 2.50 din, teleta 6 in 5 din. — **Šmarje pri Jelšah.** Voli 5.75, 4.75 in 3.50 din, telice 5.50, 4.50 in 3.25 din, krave 4, 3.50 in 2.50 din, teleta 6.50 in 5.50 din. — **Črnomelj.** Voli 6, 4.25 in 4 din, junci 6, 4.50 in 4 din, teleta 6 in 4—4.25 din, krave 5—6 in 2.50—3.50 din. — **Sevnica pri Brezicah.** Voli 5—6, krave 3.50—4, junci in telice 4—5.50 din.

Svinje

Ves čas je trgovina s svinjami zelo živahna, cene se neprestano zvišujejo. Na mariborskem sejmu so bile cene sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari 90—120 din, 7—9 tednov 130—160, 3—4 mesece 175—290 din, 5—7 mesecev 400 do 430 din, 8—10 mesecev 440—500 din, eno leto 710—820 din, 1 kg žive teže 6.50—8 din, 1 kg mrtve teže 8—11.75 din. Na sejmu je bilo pripeljanih 153, prodanih pa 98 komadov. — Na **ptujskem** sejmu so se prodajali pršutarji po 7.25 do 7.50 din, debele svinje po 8 din, plemenske po 6.50—7 din, mladi prasci 6—12 tednov stari po 60—140 din. — Na **Gorenjskem** se prodajajo debele svinje po 10.50 din, suhe pa po 8 din za 1 kg žive teže. — Na **Dolenjskem** so mladi pujski 8 do 16 tednov stari po 90—180 din, v Posavju pa

so debeli prašiči po 8—9 din za 1 kg žive teže, mladi pujski pa po 100—150 din komad.

Sirove kože, ovčja volna

Goveje sirove kože so po 12 din, telečje po 12, svinjske pa po 8 din za 1 kg. — Oprana ovčja volna se prodaja po 35—38 din, neoprana volna pa po 28—32 din za 1 kg.

Kakšna bo letos svetovna žetev

Mednarodni kmetijski zavod v Rimu je zbral podatke o stanju posetve po vsem svetu. V svojem poročilu pravi, da bo žetev letos bržkone boljša kakor lani. To velja zlasti za Mažarsko, Romunijo, Jugoslavijo, Bolgarijo, Poljsko, Litvo, Rusijo, azijske in afriške žitnice ter za Argentino, kjer so poleg tega posejali z žitom mnogo več polja kakor lani. Tudi v Severni Ameriki bo žetev kljub velikim nalivom nadpovprečna. Čeprav bi v zadnjem trenutku nastale kakšne lokalne katastrofe, se po mnenju zavoda ni bati, da bi se cene letošnjemu žitu dvignile.

Kriza na lesnem trgu

Zadnje čase so cene lesa precej popustile. Krivda pa leži predvsem na naših producentih samih. V Bosni in na Hrvaškem, kjer imamo velika lesna podjetja, predvsem državno lesno industrijo »Šipad«, lesne krize sploh ne občutijo, nasprotno, trgovina postaja vedno živahnejša. Ta velika podjetja so razumela prilagoditi svojo proizvodnjo spremenjenim razmeram ter novim inozemskim trgovim, katere si je naša država po prizadevanju sedanje vlade osvojila. Ta podjetja režejo danes les po angleških in nemških merah, ki se precej razlikujejo od mer, ki so v naših krajih običajne, skrbno pazijo na prvovrstno obde-

lavo lesa in tako potem vidimo, da spodriva bosanski les, četudi je po kakovosti slabši, našo prvovrstno smrekovino samo zaradi tega, ker so naši žagarji trdovratni ter mislijo, da se morajo držati mer in načina obdelovanja kakor njihovi očetje. Če pa lesni trgovec zahteva od kmeta ali žagarja angleške ali nemške mere, pa misli ta, da mora takoj zahtevati še enkrat višjo ceno kakor za običajne mere, dasi nima s takim lesom prav nobenih večjih stroškov ali težjega dela, samo nekaj morajo biti plohi krajši. Pri nas bo pač toliko časa lesna kriza, dokler se naši producenti ne bodo združili v velike zadrage ter si osnovali velike, najmodernejše opremljene žage, na katerih bodo lahko sproti po zahtevah svetovnega trga spreminjali mere lesa. Tako pa smo s sedanjimi merami sposobni samo za izvoz v Italijo in na Mažarsko; ti dve državi pa imata z nami klirinški sporazum in uvažata od nas samo za toliko, za kolikor uvažamo mi od njih. Naravno, da je nastal zaradi tega v slovenski lesni trgovini in industriji zastoj. Na skladiščih producentov se zbira blago, za katero ni kupcev. Zaloge neprodanega blaga pritiskajo na cene, ki popuščajo. Spričo nazadovanja cen pa se moramo zavedati, da je les nove produkcije mnogo dražje proizveden, ker je bil dražje plačan na panju in so se skoro podvojili izdatki za delavske mezde in za dovoz lesa iz gozda. Narasle so javne davke, stroški socialnega zavarovanja itd. Ti povečani produkcijski stroški stavlajo znižanju cene za izdelan les zelo ozke meje. Producenti naj ne proizvajajo blaga, za katerega ni kupcev. Nujno je potrebno, da producenti izdatno zmanjšajo obseg produkcije, predvsem z redukcijo sečnje. To je treba izvesti predvsem v državnih gozdovih in v vseh ostalih gozdovih, ki so pod državno upravo ali pod njenim nadzorstvom. S tako politiko bo država obvarovala gozdove za boljše čase, ko bomo naš les lahko vnovčili z večjim uspehom.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Točenje jabolčnika. Franc K. Jabolčnik se čisto čisto le še v gostilnah; za točenje »pod vejo« se dovoljenja ne izdajajo več. Pač pa smete jabolčnik prodati tako, kakor druge svoje kmetijske pridelke, in ne potrebujete za tako prodajo nikakega dovoljenja. Vendar se pa ta prodaja ne sme vršiti na račun kakor v gostilni, niti ni dovoljeno, da bi kupci jabolčnik takoj popili v lokalu. Tako se glase navodila od strani oblasti in je vsak posamezen primer pač treba tolmčiti v tem duhu, pri čemur je seve možno, da so mnenja posameznikov različna. — Organi finančne uprave zasledujejo nedovoljeno točenje alkoholnih pijač; zaenkrat prevladuje mnenje, da spada tudi jabolčnik med alkoholne pijače. Kazen znaša 100 do 2000 din. Financiar sam Vas ne sme kaznovati, marveč mora prijaviti primere, kjer smatra, da se prodaja jabolčnika vrši na način, sličen točenju »pod vejo«, ali kakor je zgoraj omenjeno kot prepovedano — finančnemu ravnatelstvu. Slednje lahko odredi, naj se Vas pozove, da tako zvanim opustilnim potom plačate določeno kazn (najmanj 100 din) ter tako 30 din. To se je očitno zgodilo v Vašem primeru, ko Vas je najbrž financiar naznanil že ko je prvič grajal način Vaše prodaje jabolčnika. Grožnja, da boste sicer morali plačati trikratni znesek, ni utemeljena. Vsekakor pa je možno, da Vas finančno ravnatelstvo, ako bi bili odklonili plačilo zneska 100 din in 30 din opustilnim potom, kaznuje z višjim zneskom. V primeru odklonitve plačila sledi namreč kaznovanje z razsodbo in prisilna izterjava kazni. — Pri plačilu opustilnim potom ste gotovo podpisali izjavo, da se odpoveste pravnim lekom, tako da pritožba ne bi bila več dopustna. Ako smatrate, da Vaš način prodaje jabolčnika ni smatrat za prepovedan (mi svojega mnenja ne moremo dati, ker ste nam način prodaje premalo natančno popisali), odklonite prihodnjič plačilo kazni opustilnim potom, ko boste prejeli odločbo finančnega ravnatelstva, pa vložite najprej pritožbo in ako ta ne bo ugodno rešena, tožbo na upravno sodišče. Druge pomoči ni. Financiar se ni dolžan ozirati na mnenje obrtnega referenta pri okrajnem načelstvu, ko gre za razlaganje gornjih določb.

Trajanje šolske obveznosti deklice. Julijana V. Šolska obveznost traja osem let. Ako je Vaša rejenka vsled slabega zdravja začela posecati pouk šole z devetim letom, imate po zakonu pravico zaprositi za njeno oprostitev nadaljnega

posecanja šole šole, ko bo dopolnila 15. leto. Pri dečkih znaša ta starost celo 16 let.

Zaračunanje davčnega v zapuščinskem postopanju. Janez Z. v S. žal Vam ne moremo z gotovostjo odgovoriti, ali je višina posameznih davščin, katerih plačilo zahteva davčna uprava v zapuščinskem postopanju po Vaši pokojni materi, pravilna. Od dednih deležev v znesku 15.000 din je treba plačati poldrugi odstotek državne dedščinske takse (torej 225 din) ter 20% banovinske doklade, to je 45 din. Nadalje je plačati 2% prenosno takso, to je 300 din. Kako je prišla davčna uprava do višjih zneskov, iz Vašega dopisa ni razvidno. Prosite omenjeno upravo za detajliran predpis. Ko bomo tega videli, Vam bomo mogli točno odgovoriti, ali in kje je kaka napaka. Zvišanje ocenitve vrednosti zapuščine od strani davčne uprave je možno.

Podpis poravnave, plačilo polovice stroškov. Andrej Ž. v K. Ako je sodnik pri razpravi predlagal poravnavo, glasom katere bi naj Vi plačali polovico pravnih stroškov in ste svojemu odvetniku, ki Vas je vprašal, ali ste za tako poravnavo, to potrdili, tedaj je ta izjava za Vas že obvezna (ako se je poravnava napisala) in ni treba še posebej Vašega podpisa. Ako je nastopila kot tožnica tudi Vaša žena, tedaj je odvetnik po zakonu samem pooblaščen skleniti tudi v njenem imenu poravnavo, razen ako mu je žena to prepovedala. Odvetnik pa vsekakor jamči ženi za eventualno škodo, ako bi jo bil s poravnavo res zakrivil. Ker se je med pravdo, v kateri ste očitno tožili na priznanje obstoja Vaše služnostne pravice, izkazalo, da toženec ni lastnik parcele, po kateri si lastite služnostno vožnje, ne moremo z gotovostjo izjaviti, kdo bi moral trpeti pravne stroške. Nekateri stoji na stališču, da more biti tožen s konfesorno tožbo le lastnik služnega zemljišča; večina pa zastopa mnenje, da se more tožiti vsakogar, ki se upira, odnosno ki zabranjuje izvrševanje služnosti. Vsekakor gola besedna prepoved ne bi zadoščala za upravičenost tožbe, odnosno za dolžnost tožencu plačati pravne stroške. — Ako se je povodom komisije ugotovilo, da je služne zemljišče last tretje osebe ter se jo nasprotnik lastni odlovedal, tedaj bo pač last te tretje osebe. Vas navezadnje to vprašanje ne zanima, dokler Vam ne bo kdo branil izvrševanja Vaše pravice vožnje.

Makuc Lovro. Odgovor na Vaše vprašanje najdete v »Slov. gospodarju« z dne 22. junija. Dolej nam vsled obilice vprašanj ni bilo mogoče v kratkem odgovoriti, gre pa stvar na boljše.

Trgovca računa 8% obresti in obresti od obresti. Neimenovan naročnik. Več let ste kupovali pri trgovcu razne življenjske potrebščine, nekaj plačali, večji del pa ostali kupnino dolžni. Trgovca je zapisoval zneske v nakupovalno knjižico, računal 8% obresti, jih vsakega pol leta pripisal h glavnici in od vsote zopet računal 8% obresti. Vi ste to šele v zadnjem času opazili, ko Vas trgovec potom odvetnika terja na plačilo celotnega, na gornji način izračunanega dolga v osmih dneh. — Trgovca sme po zakonu samem (to je brez posebnega dogovora z dolžnikom) zahtevati 6% obresti od dneva zapadlosti terjatve (to je dneva, ko bi morali Vi po dogovoru terjatev plačati); ako pa ste kar stalno jemali na up, lahko od dneva posameznih nakupov. Višje obresti sme trgovec zahtevati le, ako ste se jih izrecno zavezali plačevati. Obresti od obresti sme upnik zahtevati enako le, ako so bile izrecno z dolžnikom dogovorjene (izjema velja za kontokorentna razmerja), sicer pa ne (torej niti 1%). — Golo zapisovanje obresti in obresti od obresti v nakupovalno knjižico samo na sebi — čeprav niste ugovarjali — po našem mnenju še ni dogovor. — Ako ste v splošnem obljubljeni plačilo brez navedbe zneska, odnosno sicer znesek navedli, a niste vedeli, da vsebuje 8% obresti in obresti od obresti, Vam presežka preko 6% obresti ni treba plačati, morate pa uveljavljati svoje zmoto.

Pritožba radi zavrnitve prošnje za podelitev službe na pošti. P. M. v M. Ako ste prosili za službo pri pog. pošti, se nimate kam pritožiti, ako je niste dobili, kajti to bi bila privatna služba. Za službo pri državni pošti pa je priporočljivo prošnjo nasloviti na ministra pošte v Beograd. Vprašanje, ali je dotičnika, ki je bil »pogojno« obsojen, smatrati po brezpričnem preteku dobe odložitve izvršitve kazni, za neoporečenega, je pri juristih sporno. Vsekakor bi tvorila oviro le obsojba radi dejanja iz koristoljubja, odnosno nečastnega dejanja. — Zoper odlok, da se zaprosena služba podeli kakemu drugemu prosilcu, ni pritožbe, odnosno ne bi nič pomagala. Prošiti bi bilo pač ponovno, odnosno za podelitev službe v kakem drugem kraju.

Banovinska vinarska in sadjarska šola v Mariboru. Jurij K. Zanimajo Vas pogoji za sprejem v to šolo. Potrebna starost znaša najmanj 16 let. Mesečna vzdrževalnina se določi po premoženjskih razmerah prosilcev, pri čemer ne igra vloge le višina davkov, marveč tudi še druge razmere; znaša od 25 do največ 300 din mesečno. Zahteva se z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Prednost imajo kmečki sinovi, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma. Prošnje za sprejem je poslati (kolkovane z 10 din banovinskim kolkom) do 15. julija ravnateljstvu šole.

Plačanje istega davka vzlic spremembe njive v pašnik. A. Franc v K. Na posestvu, kupljenem pred 70 leti od staršev Vaše žene, in ki ste ga Vi prevzeli, se je neka njiva z leti morala opustiti in je sedaj pašnik; tudi poslopje je že razpadlo — morate pa vzlic temu plačevati davke »od prvotnega stanja«. — Spremembo njive v pašnik morate prijaviti pristojni katastrski upravi, da jo s pregledom ugotovi in potem sama uredi znižanje predpisanega davka. — Vprašajte pri katastrski upravi, v kateri bonitetni razred so posamezne Vaše parcele razvrščene in se tam informirajte, ali je kaj upanja za njih razvrstitev v slabši razred, ako res sedaj polovico manj pridelate nego pred 70 leti. — Od poslopij se plačuje zgradarina, razen ako je lastnik kmetovalec brez stalnih stranskih dohodkov in jo uporablja sam ter njegovi kmetijski delavci. Preglejte Vaš davčni plačilni nalog! Ako Vam je predpisane kaj zgradarine, povprašajte pri davčni upravi, od katere zgradbe; ako od razpadle, morate javiti, da je razpadla, ako hočete doseči črtanje zgradarinskega davka.

Prepoved uporabe stare poti. Josip M. v G. b. Svojo njivo, ki je oddaljena pol ure od Vašega doma, ste zadnjih 28 let oddajali v zakup. Preje, ko ste njivo sami obdelovali, ste na njivo hodili in vozili čez sosedov sadonosnik kakor Vaši lastninski predniki, v omenjenih 28 letih pa ste to pot le redko uporabljali, zadnja štiri leta sploh nič. Ko ste sedaj začeli njivo zopet sam obdelovati, Vam je sosed prepovedal pot, češ da je zavedna Vaša pravica že zastarala. — Sosed nima prav. Služnostna pravica zastara le po 30 letnem neizvrševanju, v treh letih pa le, ako bi Vam bil sosed uporabo poti prepovedal in bi bili Vi le vsled te prepovedi opustili izvrševanje služnostne pravice. — Ni res, da bi bila tožba (konfesorna) zoper sosedu dopustna le šest tednov po prepovedi; samo tožbe radi motenja posesti so vezane na 30 dnevni rok.

Sosed zahteva napravo plotu radi kokoši. N. Juhard. Sosed trdi, da mu Vaše kokoši delajo škodo na travniku ter zahteva, naj jih imate zaprte ali pa naj napravite plot ob Vaši meji. — Ako bi sosed dokazal, da mu Vaše kokoši res delajo škodo, tedaj bi Vas smel tožiti na plačilo primerne odškodnine. Smel bi tudi — ako bi kokoši baš zalotil na svojem svetu — pridržati jih v kritje napravljene škode, moral pa bi jih v osmih dneh zopet vrniti, odn. izpustiti, ako bi mu Vi dali drugo zadostno jamstvo, ali ako ne bi dotlej vložil tožbe na plačilo odškodnine, ali se drugače z Vami pogodil. Ne more Vas pa prisiliti, da bi Vi držali kokoši zaprte; tudi ne, da bi Vi morali napraviti plot ob svoji meji. — Okolnost, da je sosed bogatejši nego Vi in da ima v lastnem gozdu dovolj lesa na razpolago, da bi si sam postavil plot, ni merodajna pri rešitvi predmetnega spora.

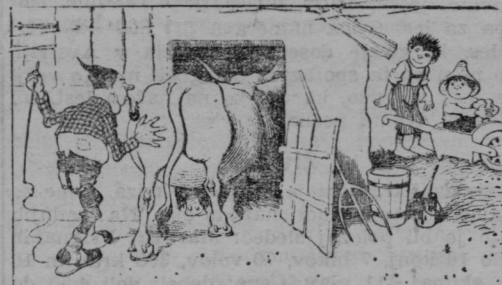

Dečka sta v hipu skovala načrt za napad. »Splezaj na drevo in mi spusti doli zanko!« je velel Tinček. Matjažek je nemudoma ubogal. Tinček je rahlo nataknil zanko na ribičeve noge, nakar jo je Matjažek pritrdil. Drugi dve pa sta mu nataknila na roki. Potem mu je Tinček zarjul na uho: »Hej, oče!« Ribič je planil kvišku. Tedaj pa so se zanke zadržile. Besno je zarjul. Tinček pa mu je vtaknil v odprta usta šop trave in mu jih zamašil.

(Dalje prihodnjič)

Dva premetena »slikarja«

1.

2.

3.

4.

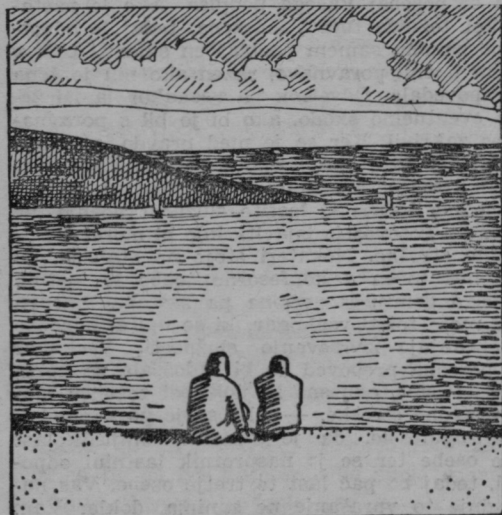

Našim malčkom

Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

Kmalu so odjezdili proti mestu, dečka pa sta se previdno odplazila na levo. Ho-

dila sta noč in dan. Samotnim vasicam sta se zdaleč ognila. Ker sta bila belo oblečena, ju ni nihče ločil od belih skal. Drugi

26

dan pa sta prišla k morju. Za hip sta iznenadena ostrmela. »Glej, to je najkrajša cesta domov!« je rekel Tinček.

Nedleč proč je stalo košato drevo, v njegovi senci pa je spal ribič. Čoln je izvlekel na prod, sam pa je v opoldanski vročini brezskrbno zasmrčal. Gotovo je sanjal o bogatem lovu.

Nova italijanska puška

Doslej je italijanska armada uporabljala puško modela »91«. Sedaj pa hočejo to staro puško zamenjati z novim modelom, ki ga imenujejo »fucile corto«, kratka puška. Med staro in novo bo največja razlika v dolžini. Dosedanja je bila dolga 1.59 m, medtem ko bo nova dolga le 1.20 metra. Torej bo nova precej krajša. Razlika v kalibru pa ne bo velika. Stara je imela kaliber 6.5 mm, nova pa bo imela 7.35 mm. Pač pa bodo patrone nove puške znatno lažje. Stare patrone so bile težke 22.6 gramov, nove pa bodo imele le 11.75 g. Predorna sila nove krogle bo še vedno dovolj velika, da bo onemogočila za boj vsakega vojaka, ki bi ga zadela na 600 metrov daleč. Mesto dosedanjega bajoneta, ki je imel enostransko rezilo kakor sablja ter je bil tudi daljši, bodo dobili italijanski vojaki krajši bajonet z rezilom na obeh straneh, da bo kakor bodalo. Italijansko časopisje piše o novi in stari puški. Pravijo, da bo nova puška imela vse prednosti stare, da pa bo vrh vsega tega še lažja in priročajša. Tudi zadevala bo boljše, kakor je stara. Stara puška je bila imenitno orožje, vendar je izvirala še iz časa, ko je pehota samo s puškami lahko streljala. Dandanes pa pešec strelja s puško le, kadar more dobro meriti, kar se dogaja le od blizu. Tukaj pa mora biti streljanje uspešno. Puška »91« pa je preveč trosila in zaradi tega ni dobro zadevala. Nova pa ne trosi, zaradi česar je izvrstna. Vendar pa stara puška zasluži, da jo imenujejo »glorioso 91«, saj je izvojevala več zmagovitih bojev v kolonijah pred svetovno vojno, dalje se je obnesla v svetovni vojni in tudi nedavno v Abesiniji. Zato italijanska armada mnogo upa od nove puške, staro pa bo ohranila v častnem spominu.

Kreppapir en gros za trgovce najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor in Ptuj.

Habakuk

Reimmichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

»Žena mora več trpeti kakor moški — to je delež njen na svetu.«

»Da! Če katera toliko pretrpi kakor ti, postane notranje lepa.«

»Ali res?... Ali zunanje pa človeka le zdela tako trpljenje. — Kajne, postarala sem se in postala grda? Kar povej!« je v strahu spraševala.

»Ne, ne, Milka,« jo je zavrnil prisrčno in ljubo, »notranja lepota ti odseva tudi na zunanje. Nočem te hvaliti niti dobrikati se ne, ali še nikoli nisi bila tako lepa kakor danes — nikoli, odkar se poznavam.«

»Habakuk, ti si lepši od mene. — Ko te danes gledam, te imam še rajši — ko bi te še rajši mogla imeti, kakor te že vedno imam.«

»Potem ti je prav, če te prej ko slej popeljem na svoj dom kot svojo ženko — kaj?«

»Čim prej, tem ljubše mi je.«

»Če ti je prav tako, tedaj lahko še danes greva h gospodu župniku, da se daja na oklice.«

»Vse mi je prav, kar rečeš. Toda bale nimam in sem revna kakor cerkvena miš.«

»Saj z menoj ni nič bolje in oprava, ki jo imam, je prav siromašna. Ali kruha bova že imela za vsak dan in, če bo tudi malo tesno, saj imava mnogo ljubezni in sreče v srcu. Bogu ostaneva zvesta, potem naju tudi on ne bo zapustil in nama bo pomagal.«

Z očmi sta se poljubila in si dala srečo.

XV.

Malo sitno je bilo, ko je bilo treba Habakukov krstni list.

Pisal je svoji rednici Cenci, da je brez njegove krivde prišlo na dan, kdo sta njegov oče in mati in da se po vsem tem ne čuti več vezanega in da se bo torej oženil. Obenem jo je prosil, naj zaupa vse, kar ve, gospodu župniku v Podkrajju in naj ga prosi, da ohrani skrivnost zase.

Cenca mu na to ni odgovorila in tudi storila ni nič. Tako se je zgodilo, da jo je gospod župnik uradno povabil in jo zaprisegel; povedati je morala vse po resnici, kako je bilo s Habakukom.

Ker se je Cenca tako držala, se je Habakukova ženitev nekoliko zavlekla. Ali zdaj, ko je bilo vse urejeno, je šlo tem hitreje.

Habakuku je obveljalo njegovo ime in, ker so ga kar dvakrat za trikrat oklicali, je bila v torek dne 19. junija v Tržiču poroka. Nobenih ceremonij ni bilo, poročal ju je sam gospod župnik in opravil poročno sveto mašo, ženin in nevesta pa sta bila pri svetem obhajilu.

V Robinovem hotelu sta pozajtrkovala, potem pa sta šla peš k Sv. Križu. Okoli poldne sta prispela tja. Dobro uro sta molila v ljubki cerkvi, ki je človeka navdajala z domačo pobožnostjo; v začetku sta molila na glas, potem še tiho vsak zase. Milka bi bila še ostala, ali Habakuk se je nakleščal in je nazadnje tudi njo spravil iz cerkve.

Na Bistrici spodaj sta stopila k Dolinarju in sta južinala. Sama sta sedela v posebni sobi. Habakuk je bil spet stari Habakuk; vedra veselost ga je navdajala. Poredno se je smejal in se nežno sukal okoli svoje ženke; Milka pa je bila tiha in se je venomer smehljala predse. Ko jo je vprašal, kaj je tako tiha, mu je odvrnila:

»Ne morem do kraja premisliti, kako sem srečna. Vse se mi zdi kakor sanje in kar verjeti ne morem, da je res.«

Kar je priropotal voz po cesti sem gor in se ustavil pred gostilno.

Luka?

Seveda! Luka Drnik, podkrajski potovec.

Habakuk je bil Cenco in Luka s prijaznim pismom povabil na svojo poroko. Odgovorila mu je Cenca in ga prav robato zavrnila. Tembolj je bil zdaj vesel, da je na ta svoj lepi dan srečal Luka.

25

Poklical je natakario in ji dejal, naj podkraj-skega potovca povabi sem noter k njima, naj pa mu ne pove, kdo ga vabi.

Nekaj minut nato je že vstopil Luka. Obstal je med vrati kakor vkopan, zazijal je in nekaj časa strmел v Habakuka, potem pa še bolj v Milko, ki je v svetlomodri čedni poročni obleki ni takoj spoznal. Potem je zatrobil:

»Kolomon sveti in vsi nebeški coprniki, ali si, Habakuk?... In tale gospodična tukajle... če mi oko prav nese, saj jo tudi poznam.«

»Ni gospodična; osem ur je že moja žena,« se je Habakuk zasmeljal; »davi sva se vzela.«

»Sveta Bibilija!... In tale gospodična — oha, gospa — je prav tista, ki sem jo — še ni dolgo tega — na voz vzel in potem spet izgubil. Ali je mogoče?«

»Da, da, je že tako,« se je Milka prijazno nasmejala; »Bog vas živi, oče Luka! Saj vam smem tudi jaz reči: oče, kaj? — Za naju oba ste toliko storili, da ne vem, kdaj vam bom povrnila.«

»Tole kar Bogu pustiva... Zdajle naj bi pa na vajino srečo in zdravje pil, he? Ali zdaj vse želje ne pomagajo nič, ko sta že skočila v nesrečni jarem, ki vaju bo vse življenje tiščal.«

»Prav srečna bova vse življenje, če Bog da,« je dejal Habakuk; »ali v jarem ste naju spravili vi, prav vi in nihče drug. Bog vam povrni!«

»Bog mi ta greh odpusti! — Ali saj ni res. Tako nedolžen sem kakor Adam v rajju, dokler je še sam bil.«

»O tem se bomo že še pomenili. Zdaj sedite, jejte in pijte!«

»Vina — nak! Alkohola ne maram. Ali malo žganja v tej vročini — to pa mi dobro de, da.«

Luka se je jedi pošteno lotil, popil je kozarček žganja na zdravje mladima, potem še drug kozarček in še tretjega — zaradi tako imenitnega praznika, je rekel. Vmes je poprašal:

»Kam pa gresta danes?«

»Z avtobusom se peljeva ob šestih do Črne in prideva še dovolj zgodaj k Sv. Juriju,« mu je odgovoril Habakuk.

»Kaj? Danes že domov?«

»Morava. Jutri moram spet v šolo. Tudi varen nisem noben dan, da ne pride nadzornik, ker ga letos še ni bilo.«

»Škoda! Rad bi bil vaju vzel na voz in v Tržič.«

»Da bi naju spet zgubili kakor mene,« ga je podražila Milka.

»Ti — ti, jezik hudi! Jaz te nisem zgubil, ali ti si me zgubila.«

»O meni pa ste ji vse mogoče reči zaupali, ki bi jih ne bili smeli,« ga je pokaral Habakuk napol za šalo, napol zares. »O mojih starših pa o denarju, ki sem ga pošiljal v Ljubljano na patra Dominika...«

»Meni si ga, ne da bi bila jaz kaj vedela, od koga je,« mu je segla Milka v besedo; »hvala Bogu, da ste mi vi, oče Luka, odprli oči, da sem zvedela, kdo je moj dobrotnik!«

Luka je kar zijal, medtem ko je Habakuk nadaljeval:

»Nato mi je Milka pisala, sešla sva se in se razgovorila — pa se je vse razjasnilo in danes sva mož in žena. Krivi pa ste vi — ali prav za prav: vam sva hvalo dolžna za to, da sva se spet našla.«

»Sveta Pomagalka, varuj nas hude ure!« je kriknil Luka, poskočil in se spet sesedel.

Habakuk in Milka sta se morala zasmejati. Možicu pa so vsi tisti redki lasje, ki jih je še imel, štrleli v viš in ves iz sebe se je drl:

»Za sveto božjo voljo, nehajta že vendar, pustita to, ne povejta živi duši ničesar o tem! Če Cenca kaj izvoha, bo pri nas doma tako preganjanje kristjanov, da se Neron lahko skrije pred mojo Cenco, in bodo zadnje reči hujše kakor prve.«

(Dalje sledi)

Poslednje vesti

Novice iz drugih držav

Obiski. Mažarski regent admiral Horthy bo obiskal nemško bojno pristanišče Kiel ob priliki splavitve nove nemške bojne ladje, katera bo nosila njegovo ime. Pred potovanjem regenta Horthyja bo obiskal Nemčijo ministrski predsednik Imređy, zunanji minister Kanya bo pa napravil uraden obisk v Rimu.

Hitler bo obiskal Budimpešto. Nemški kancler Hitler bo obiskal Budimpešto 8. septembra. En teden za Hitlerjem bi se naj pripeljal v mažarsko prestolico Mussolini.

Sporazum med Francijo in Turčijo. Obširno smo že poročali, da je pred kratkim izbruhnil hud spor med Francijo in Turčijo radi pristanišča in ozemlja Aleksandreta ob maloazijski obali. Dne 3. julija je bila v Antijohiji med francoskim in turškim generalnim štabom podpisana pogodba, katera ureja na miren način sodelovanje francoske in turške vojske za zavarovanje nedotakljivosti omenjenega spornega ozemlja.

Velika nesreča na morju. Iz Njujorka je prispela 4. julija vest, da se je potopila ladja »Ostenda« s 396 potniki in s tovorom zlata za poldrugi milijon dolarjev, ki je bil namenjen za angleško banko. Nesreča se je zgodila pri Big Islandu, 257 km severovzhodno od Kyebeke.

Domače novice

Vsi absolventi kmetijskih šol, ki se udeležijo tabora pri Sv. Trojici, se naj po taboru ob 14 zberejo na taborskem prostoru pod lipo.

70 letni starček zgorel z domačijo. Zadnjo nedeljo zjutraj je izbruhnil ogenj v vasi Hvaletinci pri Sv. Andražu v Slov. goricah pri posestniku Francu Bračku. Goreti je začelo iz neznanega vzroka v listnjaku. Od tam se je razširil ogenj na gospodarski in stanovanjski poslopje. Ker so bile vse stavbe krite s slamo, so bile koj v objemu plamenov. Bračkov dom so čuvali ob času, ko so bili drugi pri sv. maši, otroci in 70 letni stari oče Jurij Bračko. Starega je zalotil ogenj na senu v spanju in mu niso mogli pomagati. Zoglenelo Bračkov truplo so našli pod preostanki zgorele domačije. Lastniku Bračkove domačije je zgorelo 14 voz sena in eno tele, dočim je bila ostala živina k sreči na paši.

Slovenski zidar smrtno ponesrečil v Zemunu. Mariborski slikarski mojster g. Franjo Horvat obnavlja s slikami na presno v Zemunu tamošnjo katoliško cerkev. Visoko na ogradi tik pod kupolo je bil zaposlen 46 letni zidar Janez Pelc od Sv. Jurija ob juž. žel. Nenadoma je zidar omahnil, padel na kameriti tlak pred oltar, si razbil lobanjo in umrl par minut po padcu.

Huda toča. Zadnjo nedeljo okoli pete ure popoldne se je vsula kar na suhem debela toča, ki je padala pol ure ter uničila sadno drevje, žito, koruzo in vinograde na 10 km pasu od Pišec, Bizeljskega, Podsrede do Sv. Petra preko Hrvaškega do Marije Bistrice. Najbolj so uničeni vinogradi, kateri so letos dobro kazali. Prizadetim krajem je nujno potrebna državna in banovinska pomoč.

Toča zabila Hrvatsko Zagorje. Zgoraj poročamo o hudi toči od Pišec proti Bizeljskem. Istočasno skoraj je začela vremenska nesreča tudi Hrvatsko Zagorje. V več občinah okrajev Zlatar in Krapina je toča uničila vse posetje, potolkla koruzo in razdejala vinograde. Najhuje sta prizadeti občini Sv. Križ-Začretje in Zabok v krapinskem okraju. Nad Krapino se je utrgal oblak. Nenadno narastli hudourniki so s hribov odna-

sali zemljo in jo naplavljaljo po poljih v nižini. V 14 vaseh občine Sv. Križ-Začretje je 5000 ljudi ostalo brez hrane.

Pojasnen roparski napad. Spredaj poročamo o roparskem napadu v Studencih pri Mariboru. V temi je bil napaden na cesti delavec Albert Curk. Napadalca sta mu odvzela 150 din. Orožniki so zadevo hitro pojasnili in dognali, da sta se lotila Curka delavec Alojzij Žužek iz Mirne peči pri Novem mestu in Alojz Štefancioza od št. Ruperta pri Krškem. Do spopada je prišlo iz maševanja, ker mu je odvzel Curk pred enim tednom pri kvartanju 100 din.

Društvene vesti

Stari trg pri Slovenj Gradcu. V nedeljo, dne 10. julija, bo po jutranjem opraviilu za fante važno predavanje. Udeležite se ga vsi!

Črešnjevec pri Slov. Bistrici. Po načrtu se vršijo dela na našem »Slomšekovem domu«. Do jeseni, upamo, bodo glavna dela končana, tako da bodo prostori urejeni za sprejem pod streho naše mladine, katera na to že težko čaka. Da premagamo vse težkoče, priredimo v nedeljo, 17. julija, veliko javno tombolo. Ker so dobili lepi, tablice pa poceni, upamo, da se te naše prireditve udeležijo mnogoštevilni od blizu in daleč. Prisrčno vabljeni vsi!

Dopisi

Stari trg pri Slovenj Gradcu. Na Uršlji gori je poleti vsako nedeljo sv. maša ob 9. Od znanega »trojnega žegnjanja« v avgustu ostane zanaprej samo drugo.

Sv. Peter pri Mariboru. Vinogradi so imenitno nastavili, tudi perorospora ni močno nastopila. Jabolk bo še precej, le sliv in orehov ni skoro nič. Na njivah je vse zelo lepo, ker žito ni nič pleglo. Krmo pa smo spravili letos tako sijajno, kakor malokdaj poprej. Sladka bo letošnja krma. Šentpetrčani, ki imamo travnike ob Pesnici, smo letos tudi veseli, ker nam Pesnica po dolgih letih vendar enkrat ni poblatila sena. Dobro se nam tudi zdi, ko nam ni treba več voziti pridelkov iz Pesniške doline preko Marjete in Lajtersberga in Maribora, ampak smo letos lahko vse zapeljali po bližnji lepi novi cesti preko Ložan in Nebove. Nova cesta je za našo faro res pravi gospodarski blagor. — Ne vemo, kaj je prav za prav vzrok, da se že ne začne s cesto od Sv. Petra čez Trčovo ob Dravi na dupleški most. Saj se nam je to cesto obljubilo. Radovedni smo, kje tiči vzrok, da se ne začne z deli.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Te dni je dospela vesela vest od načelnika okrajnega cestnega odbora, da je banska uprava vendarle odobrila načrte in proračune za novo cesto iz Sv. Jakoba preko Zgornjega dola (Hlapja) čez Poličko vas proti št. Ilju. Jakobčani se tega dela veselimo, ker bomo dobili novo cestno zvezo ter bomo tudi sami mnogo žrtvovali, samo da se enkrat začne z delom. Želimo, da bi se pozneje začelo tudi s cestno zvezo po Spodnjem dolu proti Pesnici, ker bomo na ta način dobili krajšo in lepšo cesto v Maribor ter se bomo izognili velikim ovinkom in strminam. — Letos na je še Bog dosedaj obvaroval toče in neurja. Skozi pet let smo bili vsako leto tepeni s točo. Bog daj, da bi letos toča izostala. — Kaj pa na Sladkem vrhu sedaj nekateri tako klavarno pobešajo glave? Iz sosesčine, onstran Mure, dobivajo žalostna poročila, da se tamošnjim ljudem ne godi ravno najbolješe.

Zakaj cene lesa padajo?

To je vprašanje med producenti in kmeti. Vzrok temu je ta, ker so kmetje proizvajali preveč tesnega lesa in lesni trgovci so si napolnili skladišča. Nekateri lesni trgovci so postali nervozni, ker niso mogli razpečati svoje izvanredne količine lesa. Ta nervoznost je tako vplivala na nekatere lesne trgovce, da so začeli prodajati les za vsako ceno, kar pa silno škoduje našim kmetom. Lesni trgovci v Slavoniji in Banatu so prav tako proti znižanju cen lesu. Sedaj je to odvisno samo od kmeta in producenta, da držita staro ceno, kot je bila pozimi, da ne pride do katastrofe, da bodo prodajali kubični meter stavbnega lesa zopet po 110—115 din, ker se bo tej ceni primerno znižal tudi rezan les. — Kmetje, ustavite po možnosti izdelovanje tesnega lesa za nekaj časa in v primeru prodaje držite cene lanske zime, t. j. 180—190 din pri Dravi ali na postaji. To je edina možnost, s katero se zaščiti kmet. V Banatu je kmetška zveza odredila primerno ceno za pšenico 175 din. V Bosni so cene lesa še vedno iste kot so bile. Torej ni vzroka, da padajo cene.

Svinjsko mast jim jemljejo, dobijo pa v zameno smrdljivo ribjo mast. Na to pa razvajeni žolodci ni navajen. Namesto prejšnje slave je sedaj prišlo nekaj vse drugega.

Sv. Sebeščan v Slovenski krajini. »Duševni list« v zadnji številki napada naše učiteljstvo. Pravi, da se je na praznik sv. Rešnjega Telesa šola zaprla pred luteransko deco in njenim katehetom. In to označuje kot versko nestrpnost. Resnica pa je sledeča: V naši šoli je več kot 60% katoliških otrok in je po zakonu bil praznik sv. Rešnjega Telesa pouka prost dan za vse otroke, tudi za luterane. Učitelji so imeli vsi prosto in so se udeležili z deco procesije. Znano je pa menda tudi uredniku tega lista, da se šolski otroci ne smejo pustiti brez nadzorstva.

Velika Nedelja. Pred desetimi dnevi je pobegnila od doma v duševni zmedenosti hči tukajšnjega posestnika Rajh Harela iz Senežic 26. Ime ji je Lizika, stara je 25 let, visoke sloke postave, oblečena v navadno kmečko obleko. Starši prosijo vsakogar, ki o njej kaj vedel ali jo videl, da takoj javi proti povrnitvi stroškov županstvu občine Velika Nedelja.

Hrastnik. Ko je g. župnik A. Žalar nabiral prispevke za novo cerkev širom Slovenije, so mu blaga srca darovala dragocene predmete, kot zlate verižice, prstane, ure itd. z namenom, da se uporabi za svete posode v Hrastniku. G. arhitekt Mihevc iz Ljubljane je izdelal krasen načrt, po katerem je napravil g. Alojzij Pirnat, pasar v Ljubljani, novo monštranco. Monštranca je precizno delo omenjenega mojstra, ki mu je v čast. Tako je cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku dobila novo lepoto. Obenem je v čast vsem blagim darovalcem, ki lahko danes rečejo, da je njihov prstan ali verižica preliita v svete posode v Hrastniku. V našem delavskem kraju je bila cerkev nujno potrebna. Danes se vrši v cerkvi služba božja, delavci radi prihajajo, samo cerkev je še v sirovem stanju. Nič še ni ometana ne zunaj ne znotraj. Zato se priporočamo blagim srcem, da se spomnijo ubogih delavcev v Hrastniku ter jim pomagajo dograditi novo cerkev. Kristus Kralj jim bo bogat plančik.

Hiša z nekaj zemljiščem ugodno na prodaj. Sv. Miklavž 67, Hoče. 1038

Velika zaloga šolarskih, potem moških, ženskih in otroških oblek, čevljev, perila, pohištva najceneje: Julija Novak, Maribor, Krčevina, Aleksandrova 6. 1040

Ni umetnost, dati slabo in poceni, temveč dobro in poceni, a to vam da lahko samo 1039

manufaktura

ČEŠKI MAGAZIN
MARIBOR, ULICA X. OKTOBRA,

kjer dobite veliko izbiro za damske in moške obleke, plašče, kostume in hubertuse. Velika izbira ostankov. Kroj. potrebščine.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospodske-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.—. (Prekliči, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50.—. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati upravnost prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Mlajša služkinja, ki ima veselje do samostojnega gospodinjstva, se takoj sprejme: Košaki 39. 1010

Pridnega in poštenega hlapca sprejme takoj Miki Vladimir, Sv. Marjeta pri Moškanjcih. 1019

Sprejmeta se takoj en gaterist-žagar in fant, ki ima veselje za žagarja. Hlep, žaga, Zg. Sv. Kungota. 1016

Sprejemem hlapca, starega nad 17 let, na deželo. Naslov v trgovini Tiskarne sv. Cirila, Ptuj, Slovenski trg 7. 1027

Dam fanta za pastirja. Helena Pinter, pri Tivicki, Maribor. 1026

Stalno služkinjo, vajeno poljskih in hišnih del, ki se razume tudi pri živini, takoj sprejme Hiter Ivan, ravnatelj, Dovško 71, p. Rajhenburg. 1029

Išče se mlajši par na posestvo blizu Zagreba. Vešč vseh del kmečkega gospodarstva. Plača v denarju in poljskih pridelkih. Pismene ponudbe pod K-4463 na Interreklam, Zagreb, Masarykova 28. 1035

Dekle za vsa hišna in vrtna dela išče Warsberg, Šmartno ob Paki. Plača 200 din. 1036

Mlajšega kmečkega fanta za vrtno delo sprejme Lovrenčič, Pobrežje, Zrkovska 37. Začetna plača 100 din. 1037

POSESTVA:

Prodajam lepo posestvo, 4 orali zemlje, novo zidana hiša, gospodarsko poslopje, z opeko krito, pri glavni cesti. Ostane dolg, vzamem knjižice. Pojasnila daje Alojz Bombek, Moškanjci. 1017

Prodajam dva orala travnika pri Sv. Marjeti. Vprašati: Maribor, Gajeve 7. 1013

Vinograd naprodaj, Murščak 45. Vprašati: Maribor, Mlinska 22, pri Aleksič. 1024

Lepo posestvo, 9 oralov, ob okrajni cesti, 2 km od Ptuja, nove stavbe, prodasta Janez in Terezija Petrovič, Mestni vrh 109. 1015

Prodajam malo posestvo s stanovanjskim poslopjem. Njiva, vinograd, sadonosnik, travnik, gozd — poceni. Roza Špan, Sladka gora, p. Podplat. 1020

Posestvo s hišo, poslopjem za žago z opravo, pripravljeno tudi za mlin z vodno močjo, se prodaja. Vprašati pri A. Sternadu v Šoštanju. 1022

Lepo posestvo, krasen mlad sadovnjak, vinograd, polje in gozdi, lepa zidana poslopja, velika preša, ca. 15 oralov, v bližini Sv. Tomaža pri Ormožu, se ugodno prodaja. Se zamenja tudi s posestvom v okolici Maribora. Pojasnila: Šabeder, gostilna, Tezno pri Mariboru. 1034

Dve rodovitni posestvi, eno štiri, drugo circa devet oralov, ugodno naprodaj. Njive, hmelj, vinogradi, travniki in gozdi. Poslopje v dobrem stanju. Cena 30.000 in 40.000 din. Natančnejše pri Juriju Sevniku, Podhom, pošta Griže pri Zalcu. 1031

RAZNO:

Prodajam 6 KS parni stroj in mlatilno skupaj ali za posamezno, tudi zamenjam za manjše stroje, elektrificiranim krajem, kateri vod, kateri želijo mlatiti z mlatilno na električni pogon, posredim tako mlatilno. Naslov v upravi. 1025

Eno- in dvovprežni voz s streho na prodaj: Pečkar, kovač, Maribor, Aleksandrova cesta. 1014

Kupujemo po najvišji ceni lipov cvet, arnikov cvet, suhe črnice, ržene rožičke (babji zob), suhe gobe, podleskovo seme. Prevzame se blago tudi na domu, samo pišite na: Rusta Vitajnje 63. 1032

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 595

Prodajam malo rabljen posnemalnik za mleko. Šuman Jožef, Sv. Jurij 52 v Slov. goricah. 1018

Jabolčnik. Ali ste se že prepričali, da se le iz »Jablusa« naredi res najboljši jabolčnik ali hrushkovec tudi brez naravne pijače? S poštnino stane 50 litrov 35.50, 100 litrov 58.—, 150 litrov 82 din. Stotine pohvalnih pisem. Glavno zastopstvo: Renier, Podčetrtek. 1021

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

Spomlad! Leto! — Ostanki iz mariborskih tekstilnih tovarn, prstnobarvni, brez napak, noben kos izpod 2 m, in sicer: Paket »Serija H« z vsebino 16—21 m prima oxfordov, cefirjev, touringov in frenžef za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z vsebino 16—21 m pralnega blaga za ženske obleke in dečle, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa in polsvila za bluze in obleke v izbrani lepi sestavi. Paket serija H in M pošiljani tudi mešano, torej vsakega pol. Vsak paket poštnine prosto samo 130 din. Paket »Serija Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum, oziroma plašč, in sicer: Z/1—130.—, Z/2—160.— in Z/3—250.— din zadnji dober kamgarn, isti v modri in črni barvi 275.— din. Cela podloga za moško obleko po kakovosti din 80.—, 100.— in 120.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Trgovcem popust! Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago, zato pišite še danes na razpošiljalnico »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Pri dveh ali več paketih primeren popust. 960

Lastniki srečk!

Iščemo one srečnice, ki so že zadeli glavni ali večje dobitke, česar pa še ne vedo. — Lastniki srečk vojne škode, rdečega križa, tobačnih srečk javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in številkami na naslov: »Novice o srečkah«, Maribor, Cankarjeva ulica 14. Priložite 3 dinarje v znamkah! 1030

Oglasi

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

Dražba zastavljenega blaga

v Mariborski zastavljalnici, Gregorčičeva ulica št. 6,
se vrši dne 13. julija 1938. — Začetek ob 9. uri dop.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

➡ v novi palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice ➡

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

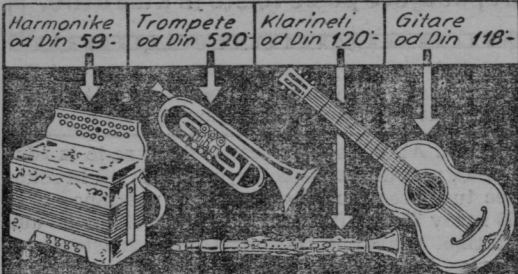
RAZNO:

MOSTIN moštna esenca za izdelovanje zdrave in jako dobre domače pijače. Steklenica za 150 litrov 20 din. Razpošiljamo tudi po pošti. Drogerija Kanc, Maribor. 493

2500 din potrebujete, da zaslužite 1000 din mesečno doma. Dopise: »Anos«, Maribor, Orožnova 6. Postranski zaslužek! 731

Kmetice! Dobro zamenjate bučnice in tudi repico (rips) v tovarni olja, Maribor, Taborska ulica 7. 980

Brezplačen pouk v igranju. Zahtevajte brezplačen katalog!

MEINEL & HEROLD d.z. a.z.
zal. tvornice **MARIBOR** st. 106
glasbil

Ajdi

Setev ajde brez gnojá, samo mnogo dela dá!

Jedro zrno, moke več, deset polnih težkih vrc,

»Nitrofoskal« pričara iz črnega ugara!

Popolno gnojilo za ajdo na lažji zemlji: Nitrofoskal-III; na težji zemlji nitrofos, po 100 kg na kat. jutro. Za repo in rono je Nitrofoskal-I. Gnojilo raztrositi po silovi brazdi ter ga dobro z br. ponešati z zemljo, ali pa, če je še boljše, raztrositi po strnišču ter plitko zaorati! Naročila poslati Tvornici za k. d. d. Ruše. 1028

Drž. rudnik Velenje

je z ureditvijo sušilnice za premog znatno izboljšal kvaliteto in nudi

dobro gorivo za domačo rabo

po nizkih cenah: 1002

metrski stot

lignita . . . po din 12.—

kosovca . . . " " 10.—

orehovca . . . " " 9.—

plus 10% prispevek za Osrednji in rezervni sklad Bratovske skladnice.

Odvzem v vagonih pošiljkah ali na drobno z vozovi.

Kupujte domače blago!

Le ne lopiče,

majice, sandale, nogavice, telovadne potrebščine i.t.d. kupite najugodnejše v konfekciji

JAKOBLAH

Maribor, Glavni trg 2

Več tisoč vzorcev

čeških Gjorgjetov od vsakega desena samo po eno obleko ima

TRPIN, Maribor, Vetrinjska ulica 15

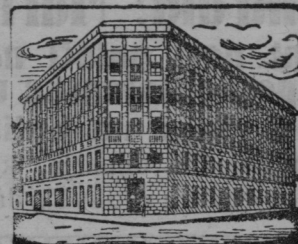
Trgovci — sejmariji!

molitvenike, rožne vence, križe, svečnike, slike itd. po zelo znižanih cenah vam nudi

TISKARNA SV. CIRILA,

Maribor, Kralja Petra trg 6.

Zahtevajte cenik!

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR

VLOM

STEKLO

KASKO

JAMSTVO

NEZGODE

ZVONOVE

ŽIVLJENJE

KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.